

DAVACI VE YÜRÜTMEN N

DURDURULMASINI STEYEN : Özel Hastaneler Platformu Derne i
VEK L : Av. Muhammed Yasir Namlı
UETS: 16084-80381-34060

DAVALI : Sağlık Bakanlığı / ANKARA
UETS: 35756-76579-89740

VEK L : Hukuk Mü aviri Av. Zeynep Ceyhun / Aynı yerde

STEM N KONUSU : 30/01/2025 tarih ve 32798 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Hastaneler Yönetmeli inin;

- 1-5. maddesinin 8. fıkrasının,
 - 2- 7. maddesinin 2. fıkrasının,
 - 3- 8. maddesinin 1. fıkrasının,
 - 4-10. maddesinin 8. fıkrasının,
 - 5- 12. maddesinin 1. ve 4. fıkrasının,
 - 6- 15. maddesinin 4. fıkrasının son cümlesinin,
 - 7- 16. maddesinin 5. fıkrasındaki "*vakıf üniversiteleriyle i birli i protokolü bulunan*" ibaresinin,
 - 8- 24. maddesinin 7. fıkrasının son cümlesinin,
 - 9- 40. maddesinin 3. fıkrasının,
 - 10- 43. maddesinin 1. fıkrasının (j) bendinin,
 - 11- 44. maddesinin 1. fıkrasının (b) ve (c) bentlerinin,
 - 12- 45. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinin,
 - 13- Geçici 1. maddesinin,
 - 14- Geçici 10. maddesinin,
 - 15- "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 13., 20., 21. ve 68. satırlarının,
 - 16- "Ek-2/b Özel Hastane Ruhsata Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 66. satırının,
- iptali ve yürütmesinin durdurulması ile 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun ek 11. maddesinin 4. fıkrasının iptali için somut norm denetimi yoluyla Anayasa Mahkemesine ba vurulmasına karar verilmesi istenilmektedir.

DAVACININ DD ALARI : Davacı tarafından, **3359 sayılı Kanun'un Ek 11. maddesinin 4. fıkrasına yönelik olarak**, Kanun'un bu fıkrasının Bakanlı a oldukça geni

bir takdir yetkisi tanıldı ı, bu geni ve soyut takdir yetkisinin özel hastanelerin mahvına sebebiyet verecek nitelikte oldu u, hastane bina ve donanımının Bakanlı ın belirleyece i standartlarda olmasının zorunlu oldu u, bu standartları belirleme yetkisinin keyfi biçimde Bakanlı a verildi i, Kanun maddesinin Anayasa ve genel hukuk ilkelerine aykırı oldu u, bu sebeple somut norm denetimi yoluyla iptali için Anayasa Mahkemesine ba vurulmasına karar verilmesi gerekti i, öte yandan Yönetmelik maddeleri yönünden ise **Yönetmeli in 5. maddesinin 8. fıkrası yönünden**, dava konusu düzenleme ile Türkiye'deki tüm özel hastanelere Türkiye Sağlık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünden (TÜSKA) akreditasyon artı getirildi i, ancak akreditasyonun ciddi bir maliyet gerektiren ve ihtiyari bir uygulama oldu u, akreditasyonun temel amaçlarından birisi olan rekabet avantajının dahi sa lanamayaca ı bu illerde dahi söz konusu artın zorunlu kılınmasının açıkça hukuka aykırı oldu u, öte yandan hali hazırda Sağlık Bakanlı ının SKS (Sa lıkta Kalite Standartları) akreditasyonunun da mevcut oldu u, dolayısıyla Bakanlı ın zaten halihazırda SKS kapsamında kalite denetimi yaptı ı, dolayısıyla kendi bünyesindeki te kilat ile kamu yararını sa layabilecek iken bunun yerine özel hastanelere ciddi bir mali yük olu turacak biçimde düzenleme yapılmasının ölçülülük ilkesine aykırı oldu u, Türkiye'deki birçok özel hastanenin ba kaca akreditasyon kurulu larından alınmı belgelerinin bulundu u, dava konusu düzenleme ile o belgelerin de hiçbir öneminin kalmadı ı, ayrıca, düzenleme ile sadece özel hastanelere akreditasyon artının getirilmesinin, özel hastaneler ile kamu hastaneleri arasındaki rekabeti de ciddi anlamda kısıtlayaca ı ve rekabet hukukuna aykırılık te kil edece i, öte yandan, maddenin son cümlesinde, Bakanlıkça akreditasyon belgesi olmayan hastanelerin her yıl Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) bildirilece inin düzenlendi i, ancak söz konusu cümlenin amacının anla ılamadı ı, bu cümleyi makul ve geçerli kılan hiçbir düzenleme olmadı ı gibi dayanak mevzuat olarak da hiçbir düzenlemenin bulunmadı ı, TÜSKA akreditasyonu almamı sa lık kurulu larının SGK'ya bildirilmesinin hiçbir amaca hizmet etmedi i, cümlenin amaç unsuru yönünden sakat oldu u; **7. maddesinin 2. fıkrası yönünden**, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmu bir ırkette ıskatın artlarının sınırlı olarak sayıldı ı, bunlar arasında madde metninde belirtilen suçlardan hüküm giymek halinin olmadı ı, dolayısıyla, çok küçük pay oranına sahip bir hissedarın bile böyle bir suç i lemesi halinde ortaklıktan çıkartılmasının ticaret hukukuna göre mümkün olmadı ı, iptali istenen yönetmelik maddesiyle, özel hastanelere hukuken yerine getirmeleri mümkün olmayan bir yükümlülük ve müeyyide getirildi i; **8. maddesinin 1. fıkrası yönünden**, düzenlemenin, mülga yönetmelikte de mevcut oldu u, ancak planlama kriterleri olarak anılan bu kriterlerin soyut olmasının, bugüne kadar Bakanlı ın planlamayı keyfi olarak yürütmesine, yapılan tüm planlamaların kamu hastaneleri lehine ancak özel hastanelerin aleyhine olmasına sebebiyet verdi i, Bakanlı ın kamu ve özeli kapsar biçimde dengeli bir sa lık hizmeti sunumu için planlama yapmasının gayet ola an ve dayana ını Kanundan alan bir olgu oldu u, ancak bu dengenin sa lanmasından anla ılması gerekenin özel hastanelerin sa lık hizmeti sunmasına keyfi biçimde engel koymak olmaması gerekti i, ancak effaf ve hesap verilebilir bir planlamanın kamu yararına hizmet edece i,

Bakanlı ın dava konusu yönetmelikten önce tüm planlama ilke kararlarını Kapasite De erlendirme Komisyonu (KDK) marifetiyle yürüttü ü, KDK ilke kararları do rultusunda ülke çapında her bir il bazında özel hastanelere verilebilecek yatak kapasitesi, özellikli merkez, ünite, tıbbi cihaz ile uzmanlık dalları ve kadro sayıları **belirlendi** i ancak bu ilke kararların hiçbir zaman ilan edilmedi i, ilan edilmek bir kenara, özel hastanelerle paylaşılmadı ı, planlama ile ilgili hususlar bir alt düzenleme ile düzenlenecekse dahi en azından bu planlama kriterlerinin biraz olsun somutla tırılması gerekti i, aksi halde keyfi uygulamalar ve ma duriyetler oluşacaktı ; **10. maddesinin 8. fıkrası yönünden**, madde tümüyle incelendi inde, ruhsatlandırma için öncelikle Bakanlı a başvuru evrakının ibraz edilece i, ardından mü terak teknik raporun düzenlenece i, sonrasında dosyanın Bakanlı a uygunluk için gönderilece i, uygunluk verilmesi halinde ise ruhsat belgesi düzenlenece i anlaşıldı ı, ruhsatlandırma için uygunlu un mü terak teknik raporla beraber tasdik edilmesi halinde sadece Bakanlı ın buna onay verme sürecinin kaldı ı, başka bir deyi le, ruhsat talep eden irketlerin yüksek bedelle yatırımlar yaparak neredeyse tamamen ruhsatlandırmaya uygun bir a amaya hastaneyi getirmi olacaktı, iptali istenen fıkra hükmünde, eksikli in yahut uygunsuzlu un teknik rapordan sonra dahi ortaya çıkması halinde aynı maddenin 1. fıkrasında belirtilen ruhsatlandırma süresinin uzamayacağını düzenlendi i, mü terak teknik rapor a masından geçerek uygunluk alan bir özel hastanenin ruhsatlandırılması için eksik belge kalmasının, geriye ancak ve ancak usuli ve formalite icabı birtakım belgelerin kalması demek oldu u, bu kadar çok artı yerine getirmi , mü terak teknik rapordan uygunluk almı bir özel hastanenin salt birtakım usuli evrak eksikli i oluşması nedeniyle ruhsat süresinin uzatılmaması ve ruhsat hakkını kaybetmesi oldukça ölçüsüz ve kamu yararı içermeyen bir düzenleme oldu u, en azından, teknik raporun uygunlu undan sonraki eksiklikler için sürenin uzatılmasına cevaz veren bir düzenleme yapılması gerekirken, düzenlemenin bu haliyle oldukça ölçüsüz, kamu yararından yoksun ve çok ciddi ma duriyetler yaratmaya gebe oldu u; **12. maddesinin 1. fıkrası yönünden**, Bakanlı ın planlama yetkisi ile ilgili hükümlerin Yönetmeli in 8. maddesinde düzenlendi i, 8. madde incelendi inde, sa lık ihtiyacının ve sa lık hizmetinin dinamik bir yapısının olduğunu kabulü ile bazı kriterlerin sayıldı ı, gerçekten de, iller arası nüfus da ılımı, sa lık hizmetine duyulan ihtiyaç, kamu özel dengesi gibi birçok unsurun dinamik biçimde de i tti i, her geçen yıl bir önceki seneye göre herhangi bir ilde sa lık hizmeti ile ilgili birçok kriterin de i ebildi i, iptali istenen düzenlemede, bahsi geçen dinamik yapı tamamen yok sayılarak, duruma göre de i kenlik gösterebilecek bir planlamaya tabi tutulmadan iller arası özel hastane ta ınması ve birleştirilmesinin yasaklandı ı, bu düzenlemenin, Yönetmeli in 8. maddesi ve Bakanlık politikalarıyla çeli ki içerisinde oldu u, ayrıca kamu yararı tesis edecek hiçbir yanının olmadığı , **aynı maddenin 4. fıkrası yönünden**, 100 yataklı ve kapasitesini 250 yata a çıkarmak isteyen bir özel hastanenin bu kapasite artırımını başka özel hastanelerle birleştirme yoluyla sağlamak istemesi halinde e zamanlı olarak birden fazla özel hastaneye birleştirilmek durumunda olacaktı, örne in, 80 yataklı bir özel hastaneye birleştirme talebinde bulunulmu , aynı zaman diliminde 70 yataklı

bir özel hastanenin satıldı nı ö renen ve burayı da bünyesine katmak isteyen bir özel hastane, bu düzenleme nedeniyle e zamanlı olarak birle me talebinde bulunamayaca ı, dolayısıyla ticari yönden birçok fırsat kaçırmı olaca ı ve düzenleme nedeniyle ma dur olaca ı, düzenlemenin kamu yararına hiç bir katkısının bulunmadı ı; **15. maddesinin 4. fıkrasının son cümlesi yönünden**, yan dal uzmanlı ı bulunan bir hekimin, evleviyetle ana dalında da görevini ifa etmekte özgür oldu u, böyle bir kısıtlama getirilmesinin Anayasa'ya ve 1219 sayılı Kanun'a aykırı oldu u, kısıtlama yoluna gidilecek ise de bunun ancak kanuni bir düzenleme ile yapılması gerekti i, ayrıca hangi kriterlere göre kısıtlamanın yapılaca ının da düzenlemedi i, bir alt düzenleme i aret edilerek bu konuda yetkinin bir komisyona verildi i, Anayasa'yla koruma altına alınan temel hak ve hürriyetlere ili kin bir konunun bu usulle kısıtlanamayaca ı, öte yandan, cümledeki "komisyon" ifadesinin de soyut oldu u, zira komisyonun te kili, komisyonun üye sayısı, kimlerden olu aca ı, hangi sıklıkla toplanaca ı, hangi kriterlere göre karar verece i hususlarında Kanuni bir düzenleme olmadı ı gibi Yönetmelikle de düzenleme yapılmadı ı, hatta bu hususlara ili kin düzenlemelerin bir alt norm ile düzenlenece ine ili kin bir yönlendirme dahi yapılmadı ı, düzenlemenin bu haliyle Bakanlı a hukuka aykırı biçimde kısıt getirme ve keyfi davranma yetkisi verdi i; **16. maddesinin 5. fıkrasındaki "vakıf üniversiteleriyle i birli i protokolü bulunan" ibaresi yönünden**, iptali istenen bu düzenleme ile 2547 sayılı Yüksekö retim Kanun yok sayılarak hukuksuz bir kısıtlama yoluna gidildi i ve bu hakkın sadece vakıf üniversiteleriyle i birli i protokolü bulunan özel hastanelere verildi i, düzenlemenin anılan Kanun'a tamamen aykırı oldu u, öte yandan düzenlemenin bu haliyle amaç yönünden de sakat oldu u, düzenleme ile temin edilecek bir kamu yararının da mevcut olmadı ı; **24. maddesinin 7. fıkrasının son cümlesi yönünden**, bir muayenehane tabibinin bir özel hastane ameliyathanesini kullanması ve hastanın malpraktis nedeniyle vefat etmesi durumunda özel hastanenin hukuki ve cezai sorumlulu una ili kin düzenlemelerin ancak ve ancak Kanun ile yapılabilece i, bu durumun ise Türk Borçlar Kanunu ve Türk Ceza Kanunu'nun kapsamına giren konular oldu u, Bakanlı ın bu konularda takdir ve inisiyatif yetkisinin bulunmadı ı, düzenlemenin idari i lemin temel unsurlarından olan yetki yönünden sakat oldu u, Bakanlı ın yetkisi olsa dahi, bu düzenlemenin hukuka ve Yargıtay yerle ik içtihatlarına aykırı oldu u, zira özel hastanelerin malpraktisten sorumluluklarının kusursuz sorumluluk esasına dayandı ı ve kayna nı adam çalı tıranın sorumlulu u hükümlerinden aldı ı, muayenehane tabibi özel hastanenin çalı anı olmadı ı için kusursuz ve mü tereken sorumluluk esasının uygulanamayaca ı, düzenlemenin genel hukuk ilkelerine de aykırı oldu u; **40. maddesinin 3. fıkrası yönünden**, iptali istenen fıkrada hasta hakları ihlalinin yapıldı ı tespit edilen birimin faaliyetinin durdurulaca ının belirtildi i, ancak hasta haklarının tanımının yapılmadı ı, bu nedenle özel hastanelerin mesul tutulaca ı fiilin belirsiz oldu u, bunun belirlilik ilkesinin ihlali niteli inde oldu u, Yönetmeli in dayanak maddesinde de bu hususla alakalı herhangi bir dayanak mevzuattan bahsedilmedi i, düzenlemenin ayrıca hakkaniyete aykırı ve ölçüsüz oldu u, örne in bir sa lık görevlisinin yahut bir kayıt kabul sekreterinin münferit olarak hastaya kötü bir söz söylemesi durumunda hastanenin ilgili biriminin

faaliyetinin durdurulmasının ölçüsüz oldu u, zira özel hastaneye böyle bir durumda ki iyi i ten çıkarma ve hasta ile ileti me geçerek gereklilikleri yerine getirme fırsatı tanınması gerekti i, en azından düzenleme ile böyle bir durumda hastaneye hasta haklarına ili kin uygun artların sa lanması için bir süre verilmesinin daha ölçülü ve makul olaca ı, hastanenin kusursuz sorumlu kabul edilerek do rudan müeyyide uygulanmasının hakkaniyete aykırı oldu u; **43. maddesinin 1. fıkrasının (j) bendi ile Yönetmeli in "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 13. satırı yönünden**, düzenleme ile taksirle i lenen suçların da kapsama alındı ı, örne in bir malpraktis durumu meydana geldi inde Türk Ceza Kanunu'ndaki kar ılı ı taksirle yaralama/öldürme suçlarından herhangi bir hastane hekiminin hüküm giymesi durumunda i bu bent nezdinde müeyyide uygulanabilece i, oysa yalnızca kasten i lenen suçların kapsama alınması gerekti i, taksirle i lenebilecek suçlardan dolayı özel hastanelerin sorumlu tutulmasının hakkaniyete aykırı oldu u; **44. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi yönünden**, iptali istenen bentte yer alan ifadelerin mu lak, belirsiz ve geni yorumlanmaya açık oldu u, hastaların tedavisini olumsuz etkileyecek durumlardan anla ılması gerekenin ne oldu unun hiçbir ekilde belirtilmedi i, aynı ekilde bendin geri kalan bölümlerinde de bu ekilde mu lak ifadelerin oldu u, kaldı ki; böylesine ilgili birimin faaliyetinin durdurulmasına sebebiyet verecek mahiyette bir kabahatin somut ve detaylı ekilde belirtilmesi gerekti i, bu haliyle düzenlemenin, uygulamada keyfiyete sebebiyet verecek nitelikte oldu u, **aynı fıkranın (c) bendi yönünden**, Yönetmeli in 40. maddesinin 3. fıkrasının iptaline ili kin ileri sürülen itirazların burada da aynen tekrar edildi i; **45. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi yönünden**, iptali istenen bentte yer alan ifadelerin mu lak, belirsiz ve geni yorumlanmaya açık oldu u, zira hastaların tedavisini olumsuz etkileyecek durumlardan anla ılması gerekenin ne oldu u hiçbir ekilde belirtilmedi i, aynı ekilde bendin geri kalan bölümlerinde de bu ekilde mu lak ifadelerin oldu u, kaldı ki hastanenin tamamında faaliyetinin durdurulmasına sebebiyet verecek mahiyette bir kabahatin somut ve detaylı ekilde belirtilmesi gerekti i, bu haliyle düzenlemenin uygulamada keyfiyete sebebiyet verecek nitelikte oldu u; **geçici 1. maddesi yönünden**, Yönetmeli in 5. maddesinin 8. fıkrasına ili kin itirazların bu kısım yönünden de tekrar edildi i; **geçici 10. maddesi yönünden**, iptali talep edilen i bu maddenin Yönetmeli in 16. maddesinin 2. fıkrasının uygulanmasına yönelik getirilmi bir madde oldu u, her iki madde birlikte de erlendirildi inde; Bakanlı ın sadece bo ta kalan kadroları iptal etme iradesinin de il aynı zamanda kadronun özel hastaneler arasında devredilmesinin de önüne geçmek iadesinde oldu unun anla ıldı ı, tabip kadrolarının mülkiyet anlamına geldi i, menkul de er ta ıldı ı, hal böyleyken, 2 yıllık bir süre tanınarak 2 yıl içerisinde satılmaz ise bir daha kadro devrinin mümkün olmayaca ı eklinde bir düzenleme yapılmasının mülkiyet hakkının ihlali niteli inde oldu u, öte yandan, bu düzenleme ile birlikte piyasada u anda kadro bedellerinin yaklaşık 4-5 kat arttı ı, düzenleme bir kadro arz kısıtlaması anlamı ta ı ndan, aslında kamu yararı yerine kamu zararı olu turdu u, ayrıca, iptali istenen maddede, maddenin yürürlük tarihinde bo olan tabip ve uzman tabip kadrolarının 2 yıl içerisinde devredilebilece inin belirtildi i,

düzenlemenin bu haliyle kavram karma saı yarattı ı, zira madde lafzi olarak yorumlandı ında yürürlük tarihinden daha sonraki bir tarihte (örne in 1 ay sonra) bo alan bir kadronun devrinin yasaklandı ının anla ıldı ı, bir özel hastanenin 3 yıl sonra da herhangi bir kadrosundan feragat etmek ve bunu satmak isteyebilece i, ancak düzenlemenin bu haliyle buna engel oldu u, bu engelin de kamu yararına hizmet etmedi i gibi amaç unsuru yönünden de sakat oldu u, kaldı ki; böyle bir yasaklamanın geçici madde ile de il asıl madde ile düzenlenmesinin gerekti i; **Yönetmeli in "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 20. satırı yönünden**, iptali istenen düzenlemenin dayana ını 3359 sayılı Kanun'un ek 11. maddesinin 4.fıkrasından aldı ı, kanun koyucunun amacının, herhangi bir odada internet eri iminin yahut televizyonun olmaması halinde alt sınırı 100.000 TL olan fahi bir tutarda cezai müeyyide uygulamanın önünü açmak olmadı ı, iptali istenen bu satır ile internet eri imi, buzdolabı ve televizyon kadar basit konular için bile bu denli yüksek bedelli müeyyideler uygulanmak istenildi i, talep edilen bu fiziki artların sa lık hizmetinin verimli biçimde sunulmasının temininden ziyade tüketici-hizmet satıcısı ili kisi bakımından tüketiciye konforlu ve lüks bir hizmet sunulmasının temin edilmesine yönelik oldu u, bu sayılanların tamamen ihtiyari artlar oldu u, düzenleme yapılarak zorunlu bir art olarak özel hastanelere dayatılmasının ölçsüz oldu u ve kabulünün mümkün olmadı ı, ölçülülük ilkesinin ihlal edildi i; **Yönetmeli in "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 21. satırı yönünden**, iptali istenen satır ile özel hastanede refakatçilere de gece yatabilecekleri uygun bir yatak temin edilmesinin istendi i, satırda, "açılır refakatçi koltu u veya çekyat" artı getirildi i, refakatçiye açılır olmayan ama uyuyabilece i geni bir koltuk temin edilebilece i, düzenlemenin bu haliyle, özel hastanenin, açılıp kapanabilir bir mekanizmaya sahip koltu u olmadı ı için çok a ır cezalar ödemek durumunda kalaca ı, düzenlemede kamu yararı bulunmadı ı gibi ölçülülük ilkesinin de ihlal edildi i, öte yandan ki isel e ya dolabının da tamamen lüks ve hasta konforunu temin etmeye yönelik oldu u, böyle bir art getirilse dahi cezasının alt sınırının 100.000 TL olmasının ölçsüz oldu u; **Yönetmeli in "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 68. satırı yönünden**, özel hastanede çalı an personelin yaka kartının bulunmasının sa lanmak istenmesinde hukuken bir problem olmadı ı, ancak ula ılmak istenen amaç ile müeyyide arasında orantısızlık ve ölçsüzlük bulundu u, zira yaka kartını bir mola esnasında çıkartmı bulunan bir personel nedeniyle 100.000 TL'den a a ı olmamak üzere idari para cezasıyla kar ı kar ıya kalınmasının basit bir kabahatin çok a ır cezalandırılması anlamını ta ıdı ı; **Yönetmeli in "Ek-2/b Özel Hastane Ruhsata Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 66. satırı yönünden**, iptali istenen düzenlemede "yeterli miktarda çelik evye" ibaresinin mevcut oldu u, ancak yeterli miktarın ne oldu u konusunda hiçbir düzenleme bulunmadı ı, düzenlemenin bu yönüyle hukuka aykırı oldu u, bu nedenle "Yeterli miktarda çelik evye bulunduruluyor mu?" cümlesinin iptali gerekti i belirtilerek, dava konu edilen düzenlemelerin iptalleri ve yürütmelerinin durdurulmaları gerekti i ileri sürülmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI : Davalı tarafından, **3359 sayılı Kanun'un ek 11. maddesinin 4. fıkrasına yönelik olarak**, Anayasa Mahkemesinin muhtelif kararlarında belirtildi i üzere kamu yararı amacını gerçeğe tirmeye yönelik öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmesini sa lamak ve yasaklanan fiillerin i lenmesini önlemek için hangi tür ve ölçekte idari yaptırım uygulanaca ının kanun koyucunun takdir yetkisinde oldu u ve Kanun koyucunun bu konudaki takdirinin yerindeli inin incelenmesinin, anayasal denetimin kapsamı dı ında kaldı ı, bununla birlikte, standartlara uyulmaması halinde idarî para cezası için takdir edilen asgarî ve azamî sınırların, mali yönden a ırı külfet yükleyecek parasal miktarlara tekabül edecek boyutlarda belirlenmedi i, 3359 sayılı Kanun'un ek 11. maddesinin 4. fıkrası hükmünün ölçülülük ilkesine aykırı bir yönü bulunmadı ından, davacının hükmün Anayasaya aykırı oldu u iddiasının ciddiye alınmaması gerekti i; Yönetmelik maddeleri yönünden ise, Yönetmeli in **5. maddesinin 8. fıkrası yönünden**, 19/11/2014 tarihli ve 6569 sayılı Türkiye Sa lık Enstitüleri Ba kanlı ı Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde De i klik Yapılmasına Dair Kanun'un 4. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendi ile "Bakanlık ba lı kurulu ları, yüksekö retim kurumları ve özel kesim ile i birli i içerisinde sa lık hizmetlerinde kalite ve akreditasyon kurallarının belirlenmesinde Bakanlı a bilimsel katkı sa lamak, sa lık hizmetlerinin akreditasyonu hariç olmak üzere 27/10/1999 tarihli ve 4457 sayılı Türk Akreditasyon Kurumu Kurulu ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla ulusal ve uluslararası düzeyde sa lık kurulu larını akredite etmek, uluslararası ve bölgesel akreditasyon birlikleri ve örgütleri ile di er ülkelerin akreditasyon kurulu larıyla kar ılıklı tanıma anla maları yapmak." görevinin TÜSEB'e tevdi edildi i, aynı Kanun'un 11. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendi ile de TÜSEB bünyesinde Türkiye Sa lık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsü te kil olundu u, mezkûr Kanun'un gerekçesinde "Sa lıkta Dönü üm Programının ana hedeflerinden biri nitelikli ve etkili sa lık hizmetleri için kalite ve akreditasyondur. Sa lık Bakanlı ına ba lı sa lık kurum ve kurulu larındaki performans dayalı ücret uygulamaları, sa lık hizmetlerinde kalite geli tirme, kurumsal performans de erlendirme, yönetici performansı de erlendirme, te hisle ili kili gruplar ve klinik performans ölçümü çalı maları, hasta ve çalı an güvenli i alanlarında dünyada ya anan geli meler takip edilmelidir. Kalite ve akreditasyon ile insan sa lı ının odak noktası yapılması, sa lıkta hizmet kalitesinin standartlarının yükseltilmesi, faaliyetlerinde hasta ve çalı an güvenli inin sa lanması amaçlanmaktadır. Bunun için ülke çapında sa lık hizmetlerinde kalite standartları geli tirme, kalite de erlendirme, kalite e itimleri, uluslararası çalı malar ve sa lık kurumlarının akreditasyonu alanlarında faaliyetleri yürütecek bir organizasyona ihtiyaç bulunmaktadır." denildi i, bilahare 6569 sayılı Kanun'un belirtilen hükümlerinin 703 sayılı KHK ile yürürlükten kaldırıldı ı, 4 sayılı Cumhurba kanlı ı Kararnamesi'nin 666. ve 672. maddeleri ile aynı yönde düzenlemeler sevk olundu u, bu durumda, Sa lıkta Dönü üm Programının ana hedeflerinden biri olan nitelikli ve etkili sa lık hizmetleri için kalite ve akreditasyonun sa lanmasına ve hasta ve çalı an güvenli inin sa lanmasına yönelik hükümlere i lerlik kazandırmak amacıyla yapılan dava konusu düzenlemenin üst hukuk normlarına ve kamu

yararına uygun oldu u; **7. maddesinin 2. fıkrası yönünden**, Anayasa Mahkemesinin muhtelif kararlarında sa lık hizmetinin bir kamu hizmeti oldu unun vurgulandı ı, Anayasanın 17. ve 56. maddeleri hükümleri çerçevesinde ya ama ve sa lık hakkının temini için gerekli önlemlerin alınmasını teminen 3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun ilgili hükümlerine dayanılarak yapılan düzenlemede ve buna ba lı olarak sa lık hizmetlerinin yürütülmesinde Türk Ticaret Kanununa göre özel nitelikte olan hükümlerin uygulanmasında hukuka aykırılıktan söz edilemeyece i; **8. maddesinin 1. fıkrası yönünden**, Anayasa'nın 5., 3359 sayılı Kanun'un 3. ve 9. maddeleri ve 1 sayılı Cumhurba kanlı ı Te kilatı Hakkında Cumhurba kanlı ı Kararnamesi hükümleri ile sa lık hizmetlerini planlama görevinin Bakanlı a verildi i, mülga Yönetmelik ile özel sa lık kurulu ları hakkında planlama hükümlerinin sevk olundu u, planlama hükümlerine kar ı açılan davalarda Danı tay Onuncu Dairesince verilen kararlarda, söz konusu planlama hükümlerinde kamu yararı, hizmet gerekleri ve dayandı ı mevzuat hükümlerine aykırılık görülmedi i, ayrıca, 9 üyeden olu an Kapasite De erlendirme Komisyonunda YÖK'ten 1 ve özel sektörden (TOBB) iki temsilci bulundu u, Yönetmelik ile objektif kriterler belirlenmesi ve ihtilaf halinde yargı denetiminin mümkün oldu u cihetle sair iddiaların da mesnedi bulunmadı ı; **10. maddesinin 8. fıkrası yönünden**, ruhsatın, Bakanlıkça yapılan planlamalar kapsamında ihtiyaç olan yerlerde sa lık hizmeti sunumunun verilmesi amacıyla düzenlenmekte oldu u, planlama hükümlerine i levsellik kazandırılmak maksadıyla dava konusu Yönetmelik maddesinin 1. fıkrasıyla ön izin belgesinin verildi i tarihten itibaren 3 yıl içerisinde ruhsatın alınmasının zorunlu oldu u, ancak temel üstü vizesi bulunan ve fakat 3 yıl içerisinde hastanesini tamamlayamayanlara 2 yıl ek süre verilece inin hükme ba landı ı, dolayısıyla belirli ko ulların varlı ında ruhsatlandırma için be yıla kadar süre öngörüldü ü, ön izin verilenlerin belirtilen süre içerisinde i lemlerini tam ve eksiksiz olarak tamamlamak yükümlülü ünün bulundu u, bu durum bilinerek alınan ön izin sonrasında bir takım usulî eksikliklerin de belirtilen süre içerisinde tamamlanması gerekti i, netice itibarıyla i lerin sürüncemede kalmasını, belirtilen sürede sa lık hizmeti sunumuna ba lanmasını ve yeni ihtilaflara sebebiyet verilmemesini teminen sevk olunan hükmün de hukuka ve kamu yararına uygun oldu u; **12. maddesinin 1. fıkrası yönünden**, Bakanlık tarafından ilin ihtiyacı gözetilerek faaliyette bulunmasına izin verilen özel hastanelerin il dı na ta ınmasının uygun olmadı ı de erlendirilerek bu fıkra hükmünün sevk olundu u, **aynı maddenin 4. fıkrası yönünden**, bir özel hastanenin ba ka bir özel hastane ile birle me talebi olumlu veya olumsuz sonuçlanmadan ba ka bir talepte bulunamayaca ının hüküm altına alındı ı, örne in B hastanesinin A hastanesi ile birle me talebi ile B hastanesinin C hastanesi bünyesinde birle me talebinin e zamanlı olarak yapılmasına ve olumlu de erlendirilmesi halinde her iki birle me i leminin de e zamanlı olarak yürütülmesine engel bulunmadı ı, u halde, planlama hükümleri çerçevesinde hizmetin devamlılı ı ve birle me taleplerinin takibinin sa lanmasına yönelik olarak sevk olunan hükümlerde de hukuka aykırılık bulunmadı ı; **15. maddesinin 4. fıkrasının son cümlesi yönünden**, Anayasanın 56. maddesi, 3359 sayılı Kanun'un 3. maddesinin 1. fıkrasının (a), (c) ve (g) bentleriyle, 9. maddesinin (c) bendi ve 1 sayılı Cumhurba kanlı ı

Kararnamesi'nin 355. maddesi hükümleri uyarınca Bakanlı ın, mevcut sa lık insan gücünü, kamu ve özel kurum ve kurulu lar düzeyinde planlamaya, istihdamın bu plan çerçevesinde yürütülmesini sa lamaya ve bunu denetlemeye yetkili oldu u hususunun yerle ik Dani tay içtihatları ile sabit oldu u, 1219 sayılı Kanun'un 12. maddesinin 3. fıkrasında tabiplerin, di tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, Sa lık Bakanlı ınca yapılan istihdam planlamaları çerçevesinde ve 2. fıkranın her bir bendi kapsamında olmak kaydıyla en fazla iki sa lık kurum ve kurulu unda çalı abileceklerinin düzenlendi i, sonrasında anılan fıkraya "...Sa lık Bakanlı ınca yapılan istihdam planlamaları çerçevesinde ve..." ibaresinin eklendi i, 26/7/2018 tarihli ve 7146 sayılı Kanun'un gerekçesinde düzenlemeyle sa lık personelinin adil ve dengeli da ılımının sa lanması, atıl kapasiteye meydan verilmemesi ve Sa lık Bakanlı ınca yapılan istihdam planlamasının uygulanabilmesi için 1219 sayılı Kanun'a göre birden fazla sa lık kurum ve kurulu unda çalı mada Sa lık Bakanlı ı planlamalarının esas alınaca ının ifade edildi i, Avrupa nsan Hakları Mahkemesinin birçok kararında, taraf Devletlerin hastanelerin kamusal veya özel olmalarına bakılmaksızın hastalarının ya amlarını korumalarını sa lamak amacıyla kendi önlemlerini almaları için uygulamaları gereken düzenleyici bir çerçeveyi yürürlü e koymak zorunda olduklarının belirtildi i, Bakanlı a verilmi olan yetkiye istinaden kamu yararı ve ülke genelinde tüm vatandaşların hizmet ihtiyacı gözetilerek ana dal ve yan dallarda uzman hekim planlaması yapıldı ı, hizmetlerin, her bölgeye e it sa lık hizmeti sunumu hedefiyle titizlikle planlandı ı, Bakanlıkça yapılan uzman hekim planlamasının, yan dal uzmanlık alanları da dâhil uzman hekimlerin ülke genelinde nüfusa göre dengeli da ılımı kriteri çerçevesinde yapıldı ı, ayrıca, bu planlamada ana dal ve yan dal uzmanlık alanları ile ilgili cihaz ve ünite planlamalarına paralel de erlendirme yapıldı ı, uzman hekimlerin ülke genelinde nüfusa göre dengeli da ılımını kısıtlı insan kayna ı içerisinde düzenleyebilmek için; ülkedeki toplam uzman hekim sayısı, ilin nüfusuna kıyaslanarak ilde istihdam edilebilecek uzman sayısının belirlendi i ve ildeki mevcut aktif çalı an uzman sayısının bu sayıya oranına göre de erlendirmeler yapıldı ı, planlama amacıyla komisyon kurulmasının da yargı denetiminden geçerek hukuka uygunlu unun ortaya konuldu u, yetkili olan Bakanlı ın "uygun görü "e esas olmak üzere de erlendirme yapacak komisyon olu turmasını yasaklayıcı bir mevzuat hükmü bulunmadı ı, daha önce Yönetmeli in ek 6. maddesiyle planlama ve istihdam komisyonu te kiline ili kin hükümde de Dani tay Onbe inci Dairesi kararıyla bir isabetsizlik veya hukuka aykırılık görülmedi i, sadece anılan Komisyonda meslek kurulu u temsilcisine yer verilmemesi bakımından eksik düzenleme sebebiyle verilen yürütmenin durdurulması kararının dahi Dani tay darî Dava Daireleri Kurulunun kararıyla kaldırıldı ı, 15/02/2008 yayım tarihli Yönetmelikle ba layan planlama uygulamasının halen devam edebilmesinin Dani tay Onuncu ve Onbe inci Dairelerinin Yönetmeli in anılan hükümlerini Anayasa'nın 56. maddesi ve 3359 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde hukuka uygun bulması ile mümkün oldu u, 2025 yılı Temmuz ayı verilerine göre ülkemizde 107.622 uzman hekimin yakla ık 12.542'sinin yan dal uzmanı oldu u, yan dal uzmanlarının toplam uzmanlar içindeki oranının yakla ık olarak %11,7 oldu u, yan dal uzmanlarının ana dalda

çalı ma isteklerinin genellikle özel sektörde oldu u dü ünülürse, sistemin tamamı açısından beceri karı ımını olması gerekenin aksi yönde etkileyece i, ilgili hekimin yan dal uzmanı oldu u halde ana dalında çalı mak istemesi durumunda bu defa yerine bir yan dal uzmanının yeti tirilmesinin yıllar aldı ı, bunun yanı sıra ana dalda yı ılma olaca ının da ayrı bir etki olarak kar ılarına çıktı ı, sa lık sisteminin ve özellikle de kamu sa lık hizmetlerinin en iyi eklede sürdürülebilmesi ve aksamaması için özel sektör için hangi ilde hangi bran tan hekim kadrosuna izin verilip verilmeyece inin kontrol altında tutulmasının zorunlu oldu u, 1 Sayılı Cumhurba kanlı ı Kararnamesinin 355. maddesinin (a), (f), (j), (k) ve (l) bentleri ile bu görev ve yetkinin Bakanlıklarına verildi i, bunun için yine ilgili payda larla i birli i içinde çalı ıldı ı ve sonuçların Kapasite De erlendirme Komisyonunda karara ba landı ı, 9 üyeden olu an bu komisyonda YÖK'ten 1 ve özel sektörden de iki temsilcinin bulundu u, bir yan dal uzmanı hekimin evvelki ana dalında çalı mak istemesinin genellikle, o ilde o yan dal bran ı için kadroya izin verilmedi i durumlarda oldu u, bunun da Kapasite De erlendirme Komisyonu kapsamında yapılan planlamaların dı na çıkılması için bir yan yol olu turdu u, Türkiye'de yüz bin ki iye dü en yan dal uzman hekim sayısının yakla ık 14,64 olması ve bu sayının e itim ve hizmet faaliyetlerinin bir arada yürütülerek artırılmasının zorunlu olmasından dolayı, planlama yapılırken öncelikle yan dal uzmanlık e itimi verilebilen Bakanlı a ba lı 3. basamak e itim hastanelerinin ve üniversitelerin ihtiyaçlarının kar ılanması gerekti i; **16. maddesinin 5. fıkrasındaki "vakıf üniversiteleriyle i birli i protokolü bulunan" ibaresi yönünden**, belirli bir alanda belirli mesle i icra yetkisinin kazanımı olmasının, o mesle in herhangi bir kurala ba lı olmaksızın icra edilebilece i anlamına gelmedi i, Anayasa Mahkemesinin de 5947 sayılı Kanun hakkında verdi i kararında Devlete Anayasa'nın 56. maddesi ile verilen görevin gere i olarak, hekimlerin çalı ma ko ullarının bazı kayıtlara tabi tutulmasını Anayasa'ya aykırı bulmadı ı, dolayısıyla konunun sadece meslek mensupları bakımından ve meslekî yetki kapsamında de erlendirilemeyece i, hekimlerin ana dalda veya yan dalda çalı ma haklarının ellerinden alındı ı ekinde de nitelendirilemeyece i, nitekim, 2547 sayılı Kanun'da kurumsal sözleşme yoluyla kamu görevlisi statüsündeki profesör ve doçentlerin vakıf ile i birli i yapan özel hastanelerde çalı tırılmasına imkân sa lanmı olmasının, plânlama hükümlerinin ve bireysel çalı ma yasa ının bertaraf edilmesinin gerekçesini olu turamayaca ı; **24. maddesinin 7. fıkrasının son cümlesi yönünden**, dava konusu hüküm ile ülke çapında daha kaliteli ve güvenli sa lık hizmetinin sa lanmasına yönelik tabip ve di tabiplerinin çalı ma artlarına ili kin kontrol mekanizması olu turularak, denetimsiz bir alan bırakılmamaya çalı ıldı ı, ayrıca hastaya sunulan te his ve tedavi hizmetlerinden asıl olarak müdahaleyi gerçekte tirecek olan hekimin sorumlu oldu u kabul edilmekle birlikte, müdahalenin ve tedavinin yapıldı ı özel hastanenin de hastaya kar ı hastalı ın te his ve tedavisi için verilmesi gereken tıbbi hizmetten sorumlu olmasının, hastanın hastanedeki bakımının sa lanmasının, hastane organizasyonunun gerçekte tirilmesi ile sa lık hizmetinin gere i gibi ve tam olarak i letilmesinin amaçlandı ı, aynı yönde düzenlemeye mülga Özel Hastaneler Yönetmeli i'nin ek 5. maddesinin 1. fıkrasının 06/10/2022 yayım tarihli Yönetmelik ile

de i ik (i) bendinde yer verildi i ve söz konusu hükmün iptali istemiyle Dani tay Onuncu Dairesi nezdinde Bakanlık aleyhine açılan davalarda, mezkûr hüküm bakımından hukuka aykırılık olmadığı yönünde karar verildi i; **40. maddesinin 3. fıkrası yönünden**, hasta haklarının neler oldu una ili kin düzenlemelerin Hasta Hakları Yönetmeli inde detaylı ekinde gösterildi i, bu durumda, özel hastanelerin kapsamında bulundu u Hasta Hakları Yönetmeli ini bilmediklerinin kabulünün mümkün olmadığı gibi hasta haklarının neler oldu unu bilmedikleri yolundaki iddiaların da dinlenebilirli inin bulunmadığı, netice itibarıyla hasta haklarına uygun davranılmasını sa lamak ve kötü muamele gibi ihlallerin yapılmasını engellemek amacıyla müeyyide öngören hükmün, açık, anlaşılır ve üst hukuk normlarına uygun oldu u, faaliyet durdurma yaptırımının, ihlalin gerçekleşti i ilgili birimin faaliyeti ile sınırlı olarak ve uygun artlar sa lanana kadar uygulanması; ihlalin yapıldığı birimin özel hastane faaliyetinde zorunlu birimlerden olması halinde ise bu birimin, uygun artlar sa lanana kadar bir komisyonun gözetimi altında faaliyet göstermesinin öngörülmesi kar ısında ölçülülük ilkesine aykırılık iddialarının da yerinde olmadığı; **43. maddesinin 1. fıkrasının (j) bendi ile Yönetmeli in "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 13. satırı yönünden**, Anayasanın 137. maddesinin 2. fıkrasında konusu suç te kil eden emirin, hiçbir suretle yerine getirilmeyece i; yerine getiren kimsenin sorumluluktan kurtulamayacağı hükmü altına alındığı, 3359 sayılı Kanunun ek 11. maddesinde, "Sa lık hizmeti sunumu ile ilgili tüm i ve i lemler Sa lık Bakanlı nca denetlenir. Bu hüküm uluslararası sa lık turizmi kapsamındaki her türlü kurulu nun faaliyetlerini de kapsar." hükmüne yer verildi i, nsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesinin 4. maddesinde, "Ara tırma dahil, sa lık alanında herhangi bir müdahalenin, ilgili meslekî yükümlülükler ve standartlara uygun olarak yapılması gerekmektedir." kuralına yer verildi i, bu kapsamda özel hastanelerde ilgili kanunlarca konusunun suç te kil etti i belirlenen tıbbi i lem yapılamayacağına izahatın varestede oldu u, bu çerçevede, örne in özel hastanelerde 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 90. maddesindeki insan üzerinde deney suç u i lenemeyece i, malpraktiste ise bizihi tıbbi müdahalenin konusu suç olmayıp, tıbbi müdahale neticesinde taksir sebebiyle suç meydana geldi inden, davaya konu hüküm kapsamında bulunmadığı, dava konusu düzenlemelerin üst hukuk normlarına uygun oldu u; **44. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi yönünden**, bu hüküm ile faaliyet durdurma yaptırımını uygulanabilmesi için hastaların tedavisini olumsuz etkileyecek, toplumun veya sa lık hizmeti alanların sa lı nı olumsuz etkileyece i dü ünülen durumların ortaya çıkması ekinde objektif kriter belirlendi i, bu durumların sa lık hizmetinin niteli i gere i tahdidi olarak sayılmasının olanaklı olmadığı, bu sebeple her somut olayın kendi içerisinde il sa lık müdürlüklerince yerinde de erlendirilmesi, bu yapılır iken de keyfi uygulamalara sebebiyet verilmemesi ve uygulama birli inin sa lanmasını teminen Bakanlı n uygun görü ünün alınması ko ulunun getirildi i, üst hukuk normlarına ve hizmet gereklerine uygun olan hükmün iptali isteminin reddine karar verilmesi gerekti i, **aynı fıkranın (c) bendi yönünden**, Yönetmeli in 40. maddesinin 3. fıkrasına ili kin açıklamalar do rultusunda bu maddeye ili kin iptal isteminin reddine karar verilmesi gerekti i; **45. maddesinin 1. fıkrasının (d)**

bendi yönünden, özel hastanenin faaliyetinin eksiklikler giderilinceye kadar geçici olarak durdurulabilmesi için hadiselerin hastanenin tamamında hastaların tedavisini olumsuz etkilemesi, hizmetin devamının hasta sağlığını ve güvenliğini tehlikeye düşürmesi, hizmetin derhal durdurulmasını gerektirmesi, acil ve telafisi güç durumlara sebebiyet vermesi gerektiği, sağlık hizmetinin niteliği gereği bu durumların tek tek sayma yoluyla belirlenebilmesinin olanaklı olmadığı, bu itibarla her somut olayın kendi içerisinde il sağlık müdürlüklerince yerinde değerlendirilmesi, bu yapılar iken de keyfi uygulamalara sebebiyet verilmemesi ve uygulama birliğinin sağlanmasını teminen Bakanlığın kararının alınması konusu getirildiği, netice itibarıyla kamu hakkı öncelenerek yapılan düzenleme ile objektif kriterlerin belirlendiği, tek tek hadiseler bakımından ise sağlık hizmetinin niteliği gözetilerek değerlendirilmesinin öngörüldüğü, örneğin, hastanenin tamamında arıza ve benzeri sebeplerle uzun süreli elektrik kesintilerinin olması veya kanalizasyon sisteminde meydana gelen ve hastanenin tamamını etkileyen arıza gibi durumlarda eksiklik giderilinceye kadar faaliyetin durdurulabileceği, bu itibarla, iptal isteminin reddine karar verilmesi gerektiği; **geçici 1. maddesi yönünden**, Yönetmeliğin 5. maddesinin 8. fıkrasında yer alan hüküm doğrultusunda getirilen geçici hükmünde, söz konusu maddeye ilişkin açıklamalar çerçevesinde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı; **geçici 10. maddesi yönünden**, mülga Özel Hastaneler Yönetmeliğinde özel hastane kadrolarının devrine cevaz verildiği, davaya konu Yönetmelik ile ise kadro devrine izin verilmediğinden geçici hüküm öngörülerek 31/12/2025 tarihine kadar kullanılmayan kadroların devredilebilmesine olanak tanındığı, düzenlemenin özel hastanelerin lehine olduğu; **Yönetmeliğin "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim, Sorgu ve Cezai Yaptırım Formu"nun 20. ve 21. satırları yönünden**, 3359 sayılı Kanun'un 9/c maddesi kapsamında yataklı sağlık tesislerinin asgari fiziki kriterlerinin belirlendiği, aynı Kanun'un ek 11. maddesinin 4. ve 6. fıkraları hükümleri çerçevesinde yaptırım öngörüldüğü, dolayısıyla dava konusu düzenlemelerin dayanakları Kanun hükümlerine uygun oldukları; **Yönetmeliğin "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim, Sorgu ve Cezai Yaptırım Formu"nun 68. satırı yönünden**, hizmetin görevli kişilerce ve hizmet gereklerine uygun önlük veya üniforma ile verilmesini sağlamak, yetkisiz sağlık hizmeti sunulmasını engellemeye; personelin, hastaların veya refakatçilerin muhatap oldukları görevlilerin kim olduklarını anlamalarına, dolayısıyla hasta, çalışan ve ilgililerin güveni ve güvenliğini ile hizmetin gerektiği gibi sunulmasını sağlamak yönelik olarak sevk olunan hükme aykırılığın yaptırımının 3359 sayılı Kanun hükümleri uyarınca belirlenmesinde hukuka aykırılıktan söz edilemeyeceği; **Yönetmeliğin "Ek-2/b Özel Hastane Ruhsata Esas Denetim, Sorgu ve Cezai Yaptırım Formu"nun 66. satırı yönünden**, 3359 sayılı Kanun'un ek 11. maddesinin çizdiği sınırlar içerisinde belirleme yapıldığı belirtilerek, davanın ve yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANI TAY TETKİK HAKKI : Ersin Yılmaz

DÜNYÜNCES : Dava konusu Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 7. maddesinin 2. fıkrasının, 12. maddesinin 1. fıkrasının, 15. maddesinin 4. fıkrasının son

cümlesinin, 16. maddesinin 5. fıkrasındaki "*vakıf üniversiteleriyle i birli i protokolü bulunan*" ibaresi yönünden yürütmenin durdurulması isteminin kabulü; Yönetmeli in yürütmesinin durdurulması istenen di er maddeleri yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay Onuncu Dairesince, davalı idarenin savunması alındıktan veya yasal savunma süresi geçtikten sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın geldi i görülmekle yeniden incelendi, davacının Anayasa'ya aykırılık iddiası yerinde görülmeyerek i in esasına geçildi:

NCELEME VE GEREKÇE :

MADD OLAY :

Dava; 30/01/2025 tarih ve 32798 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Hastaneler Yönetmeli inin; 5. maddesinin 8. fıkrasının, 7. maddesinin 2. fıkrasının, 8. maddesinin 1. fıkrasının, 10. maddesinin 8. fıkrasının, 12. maddesinin 1. ve 4. fıkrasının, 15. maddesinin 4. fıkrasının son cümlesinin, 16. maddesinin 5. fıkrasındaki "*vakıf üniversiteleriyle i birli i protokolü bulunan*" ibaresinin, 24. maddesinin 7. fıkrasının son cümlesinin, 40. maddesinin 3. fıkrasının, 43. maddesinin 1. fıkrasının (j) bendinin, 44. maddesinin 1. fıkrasının (b) ve (c) bentlerinin, 45. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinin, geçici 1. maddesinin, geçici 10. maddesinin, "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 13., 20., 21. ve 68. satırlarının, "Ek-2/b Özel Hastane Ruhsata Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 66. satırının iptali ve yürütmesinin durdurulması ile 3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun ek 11. maddesinin 4. fıkrasının iptali için somut norm denetimi yoluyla Anayasa Mahkemesine ba vurulmasına karar verilmesi istemiyle açılmı tır.

LG L MEVZUAT:

3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanununun amacının, sa lık hizmetleri ile ilgili temel esasları belirlemek oldu u; **2. maddesinde**, Milli Savunma Bakanlı ı hariç bütün kamu kurum ve kurulu ları ile özel hukuk tüzelki ileri ve gerçek ki ileri kapsadı ı; **3. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde**, sa lık kurum ve kurulu larının yurt sathında e it, kaliteli ve verimli hizmet sunacak ekilde Sa lık ve Sosyal Yardım Bakanlı ınca, di er ilgili bakanlıkların da görü ü alınarak plânlanaca ı, koordine edilece i, mali yönden desteklenece i ve geli tirilece i; **(c) bendinde**, bütün sa lık kurum ve kurulu ları ile sa lık personelinin ülke sathında dengeli da ılımı ve yaygınla tırılmasının esas oldu u, sa lık kurum ve kurulu larının kurulması ve i letilmesinin bu esas içerisinde Sa lık ve Sosyal Yardım Bakanlı ınca düzenlenece i; **(e) bendinde**, tesis edilecek e itim, denetim, de erlendirme ve oto kontrol sistemi ile sa lık kurulu larının tespit edilen standart

ve esaslar içinde hizmet vermesinin sa lanaca ı; **(g) bendinde**, Sa lık ve Sosyal Yardım Bakanlı ınca, sa lık ve yardımcı sa lık personelinin yurt düzeyinde dengeli da ılımını sa lamak üzere istihdam planlaması yapılaca ı; **(i) bendinde**, sa lık hizmetlerinin yurt çapında istenilen seviyeye ula tırılması amacıyla; bakanlıklar seviyesinden en uçtaki hizmet birimine kadar kamu ve özel sa lık kurulu ları ile kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu ları arasında koordinasyon ve i birli i yapılaca ı, sa lık kurum ve kurulu larının co rafik ve fonksiyonel hizmet alanlarının, verecekleri hizmetler, yönetim, hizmet ili ki ve ba lantıları gibi konularda tespit edilen esaslara uymak ve verilen görevleri yapmakla yükümlü oldukları belirtilmi tir. **Kanun'un 9. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde ise**, bütün kamu ve özel sa lık kurulu larının tesis, hizmet, personel, kıstaslarını belirlemeye, sa lık kurum ve kurulu larını sınıflandırmaya ve sınıflarının de i tirilmesine, sa lık kurulu larının amaca uygun olarak te kilatlanmalarına, sa lık hizmet zinciri olu turulmasına, hizmet içi e itim usul ve esasları ile sa lık kurum ve kurulu larının koordineli çalı ma ve hizmet standartlarının tespiti ve denetimi ile bu Kanunla ilgili di er hususların Sa lık ve Sosyal Yardım Bakanlı ınca çıkarılacak yönetmelikle tespit edilece i hükme ba lanmı tır.

Anılan **Kanun'un ek 11. maddesinde de**, "Sa lık hizmeti sunumu ile ilgili tüm i ve i lemler Sa lık Bakanlı ınca denetlenir. Bu hüküm uluslararası sa lık turizmi kapsamındaki her türlü kurulu un faaliyetlerini de kapsar.

Ola anüstü durumlarda mesle ini icraya yetkili ki ilerce acil sa lık hizmeti ula ana ve sa lık hizmeti devamlılık arz edene kadar verilecek olan sa lık hizmeti hariç, ruhsatsız veya yetkisiz olarak sa lık hizmeti veren veya verdirenler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Özel izne tabi hizmet birimlerini ve sa lık kurulu larını Sa lık Bakanlı ından izin almaksızın açan veya buralarda verilecek hizmetleri sunanlar iki yüz elli bin Türk lirasından az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yarısına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

Sa lık Bakanlı ınca belirlenen kayıtları uygun ekilde tutmayan veya bildirim zorunlulu unu yerine getirmeyen sa lık kurum ve kurulu ları elli bin Türk lirasından az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde ikisi kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

Sa lık Bakanlı ınca belirlenen acil hastaya müdahale esaslarına; personel, tıbbi cihaz ve donanım, bina ve hizmet birimleri, malzeme ile ilaç standartlarına uyulmaması hâllerinde yüz bin Türk lirasından az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde be ine kadar idari para cezası uygulanır.

Özel sa lık kurulu ları, sa lık hizmetlerine yönelik tanıtım ve bilgilendirme sınırını a an reklam niteli indeki faaliyetlerde bulunamaz. Sa lık hizmetlerinde tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri; adres ve ileti im bilgileri, çalı ma gün ve saatleri, hasta kabul edilen uzmanlık dalları, çalı tırılan sa lık meslek mensuplarının mesleki ve akademik ünvanları ve hizmet verilen sa lık alanıyla ilgili sa lı ı koruyucu ve geli tirici nitelikteki bilgiler ile sınırlıdır. Bu sınırları a anlar ile yanıltıcı, aldatıcı, insan sa lı ını tehlikeye dü üren veya haksız rekabet ortamı yaratan fiillerde bulunanlar, yüz bin Türk lirasından az olmamak üzere bir

önceki aya ait brüt hizmet gelirinun yüzde ikisine kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

Bu maddedeki idari para cezasını gerektiren fiillerin bir yıl içinde tekrarı hâlinde idari para cezaları bir kat artırılarak uygulanır; üçüncü defa i lenmesinde ise sa lık kurum ve kurulu unun ilgili bölümünün veya tamamının faaliyeti on güne kadar durdurulur. Aynı isim ve sahiplikte birden fazla sa lık kurum ve kurulu u bulunması hâlinde idari yaptırımlar sadece ihlalin yapıldı ı sa lık kurum ve kurulu u ile sınırlı olarak uygulanır.

Bu maddede belirtilen idari para cezalarını vermeye valiler, faaliyet durdurma cezasını vermeye Sa lık Bakanlı ı yetkilidir. Bu maddenin uygulanmasına ili kin usul ve esaslar, üniversite sa lık uygulama ve ara tırma merkezleri yönünden Yüksekö retim Kurulunun görü ü alınarak Sa lık Bakanlı ınca düzenlenir." hükmüne yer verilmi tir.

10/07/2018 tarih ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan **1 sayılı Cumhurbaşkanlı ı Te kilatı Hakkında Cumhurbaşkanlı ı Kararnamesi'nin 355. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde**, her türlü koruyucu, te his, tedavi ve rehabilite edici sa lık hizmetlerini planlamak, teknik düzenleme yapmak, standartları belirlemek ve bu hizmetler ile sunucularını sınıflandırmak, bununla ilgili i ve i lemleri yaptırmak; **(c) bendinde**, kamu ve özel hukuk tüzel ki ileri ile gerçek ki ilere ait sa lık kurum ve kurulu larına izin vermek ve ruhsatlandırmak, bu izin ve ruhsatları gerekti inde süreli veya süresiz iptal etmek; **(d) bendinde**, Hasta hakları ile hasta ve çalı an güvenli ine yönelik düzenleme yapmak; **(e) bendinde**, Sa lık kurum ve kurulu larının mevzuat ile belirlenen politika ve düzenlemelere uyumunu denetlemek, gerekli yaptırımları uygulamak; **(h) bendinde**, Sa lık hizmetlerinde kalite ve akreditasyon kuralları belirlemek ve uygulanmasını sa lamak; **(k) bendinde**, sa lık insan gücü planlaması yapmak, sayı ve nitelik olarak ihtiyaca uygun insan gücü yeti tirilmesi için ilgili kurum ve kurulu larla i birli i yapmak; **(l) bendinde**, mevcut sa lık insan gücünü, kamu ve özel kurum ve kurulu lar düzeyinde planlamak ve istihdamın bu plan çerçevesinde yürütülmesini denetlemek Sa lık Bakanlı ı Sa lık Hizmetleri Genel Müdürlü ünün görevleri arasında sayılmı tir.

Aynı Kararname'nin **508. maddesi** ile de Bakanlıklara görev, yetki ve sorumluluk alanına giren konularda idari düzenlemeler yapabilme yetkisi verilmi tir.

1219 sayılı Tababet ve uabatı San'atlarının Tarzı crasına Dair Kanun'un 28. maddesinin 1. fıkrasında, "Hekimlik mesle inin icrası için; Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmi olsa bile; kasten i lenen bir suçtan dolayı be yıl veya daha fazla süreyle ya da devletin güvenli ine kar ı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin i leyi ine kar ı suçlar, (...) zimmet, irtikâp, rü vet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karı tırma, edimin ifasına fesat karı tırma, suçtan kaynaklanan malvarlı ı de erlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından hapis cezasına mahkûm olmamak gerekir." hükmüne yer verilmi tir.

Ayrıca **2219 sayılı Hususi Hastaneler Kanunu'nun 1. maddesinde**, "Devletin resmi hastanelerinden ve hususi idarelerle belediye hastanelerinden ba ka yatırılarak hasta tedavi etmek veya yeni hastalık geçirmi lerin zayıfları yeniden eski kuvvetlerini buluncaya kadar sıhhi artlar içinde beslenmek ve do um yardımlarında bulunmak için açılan ve

açılacak olan sa lık yurtları 'hususî hastaneler' den sayılır. Bunların açılma, kullanma, kapanma artları bu kanunun hükümlerine ba lıdır." hükmüne yer verilmi ; **3. maddesinde**, özel hastanelerin Sa lık Bakanlı ının izni ile açılabilmesi için yetkili ki ilerde Valiliklere ba vuruda bulunaca ı belirtilmi , ba vuru kapsamında dilekçeye eklenmesi gereken evraklar sayılmı ; **21. maddesinde**, "Hususî hastanelerin yapacakları hizmetlere göre neveleri ve her birinin idare ekilleri ve muhakkak bulunması lazımgelen sıhhi ve tıbbî e ya, alet ve ilaçların cinsleri ve en a a ı bulunması art olan miktarları, hastane yapılarının sıhhi art ve vasıfları ve iç taksimleri, fenni kayıtların tanzim ve muhafazası, hekimlerin ve müstamdemlerin kadrosu, hastaların kabul ve muayeneleri ve cerrahi ameliyeden evvel mü ahede ka ıdına kaydı icap eden hususlar, bu kanunun ne rinden sonra, Sıhhat ve çtimai Muavenet Vekaletince tanzim edilecek bir yönetmelik ile tayin olunur." hükmü yer almı tır.

Anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde, etkin, verimli ve kaliteli sa lık hizmeti sunulmasını sa lamak üzere, özel hastanelerin hizmet, tıp teknolojisi, tesis ve personel standartlarının belirlenmesine, te kilatlandırılmasına, planlamasına ve bunların açılmalarına, faaliyetlerine, kapatılmalarına ve denetimlerine ili kin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan **Özel Hastaneler Yönetmeli i** 30/01/2025 tarih ve 32798 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e girmi tir.

Öte yandan, **2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında**, idari i lemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların do ması ve idari i lemin açıkça hukuka aykırı olması artlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verebilece i kuralı yer almı tır.

HUKUK DE ERLEND RME:

1) 30/01/2025 tarih ve 32798 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Hastaneler Yönetmeli inin 5. maddesinin 8. fıkrasıyla, geçici 1. maddesine yönelik yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeli in "**Özel hastanelerin temel özellikleri**" ba lıklı **5. maddesinin 8. fıkrasında**, "Özel hastaneler ruhsatlandırıldıkları tarihten itibaren en geç üç yıl içinde Türkiye Sa lık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünden (TÜSKA) akreditasyon belgesi almak zorundadır. Akreditasyon belgesi alamayan hastanelerde, hastaların görebilece i ekilde 'Bu hastanenin TÜSKA akreditasyon belgesi yoktur' ibareli Ek-14'te belirlenen standartlara uygun bilgilendirme tabelası asılmak zorundadır. Bakanlıkça bu hastaneler her yıl ocak ayında Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilir." kuralına; "**Akreditasyon belgesi**" ba lıklı **geçici 1. maddesinde ise**, "Bu Yönetmeli in yayımlandı ı tarihten önce ruhsatlandırılmı ve faaliyette olan özel hastaneler en geç üç yıl içinde TÜSKA'dan akreditasyon belgesi almak zorundadır." kuralına yer verilmi tir.

4 sayılı Cumhurba kanlı ı Kararnamesi'nin Kırkyedinci Bölümünde, Türkiye Sa lık Enstitüleri Ba kanlı ına ili kin düzenlemelere yer verildi i; **663. maddesinde**, bu Bölümde, sa lık bilim ve teknolojileri alanında ülkeye ve insanlı a hizmet etmek amacıyla

Türkiye'nin rekabet gücünü artırmak ve sürekli kılmak kalkınma planı hedefleri ile Cumhurbaşkanının belirlediği öncelikleri de dikkate alarak ülkemizin ileri teknoloji ve inovasyon ihtiyacını karşılamak, yeni ürünlerin üretimini ve var olanların geliştirilmesini sağlamak, ara tırmacılara bilimsel ortam temin etmek, kamu hukuku ve özel hukuk tüzel kişileri ile işbirliği yaparak bilimsel ara tırmalar yapmak, yaptırmak, bu ara tırmaları koordine etmek, teşvik etmek, ArGe'lere katkı sağlamak, sağlıklı bilim ve teknoloji kültürü ile ekosistemlerin geliştirilmesinde öncülük yapmak, sağlıklı hizmetlerinde akreditasyon faaliyetlerini yürütmek üzere Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının kurulması ile teklif ve görevleriyle ilgili usul ve esasların düzenlendiğinin ifade edildiği; **665. maddesinde**, bu bölümde verilen görevleri yerine getirmek amacıyla kamu tüzel kişiliğine, bilimsel ve idari özerkliğe sahip, özel bütçeli Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının (TÜSEB) kurulduğunu ve TÜSEB'in ilgili olduğu Bakanlık Sağlık Bakanlığı olduğuna belirtildiği; **666. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendinde**, Bakanlık bakanlıklarını, yükseköğretim kurumları ve özel kesim ile işbirliğinde sağlık hizmetlerinde kalite ve akreditasyon kurallarının belirlenmesinde Bakanlık bilimsel katkı sağlamak, sağlık hizmetlerinin akreditasyonu hariç olmak üzere Türk Akreditasyon Kurumuna ilişkin Bölümün hükümleri saklı kalmak kaydıyla ulusal ve uluslararası düzeyde sağlık kuruluşlarını akredite etmenin TÜSEB'in görevleri arasında sayıldığı; **672. maddesinin 1. fıkrasında**, TÜSEB bünyesinde kurulan enstitüler arasında Türkiye Sağlık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünün (TÜSKA) yer aldığı görülmektedir.

31/12/2016 tarih ve 29935 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Sağlık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünün Yapılanması ve Faaliyetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğinin 4. maddesinde, akreditasyon, enstitü tarafından, önceden tanımlanmış standartlar kapsamında, uygunluk gereksinimlerinin karşılanmasına dair sertifika, yetkinlik, yetki ya da güvenilirlik belgesi sunulan süreçte; akreditasyon belgesi; akreditasyon denetimi sonucunda önceden belirlenen standartları karşılama düzeyi açısından barınan kuruluşlara belirli bir süre için verilen onay belgelerinde; standart ise, kabul edilmiş bir kurumca onaylanmış, mevcut standartlar altında en uygun seviyede bir düzen kurulmasını amaçlayan, sağlık hizmeti veya hizmeti veren kuruluşlarda ortak ve tekrar eden faaliyetler ve sonuçlarıyla ilgili kurallar, rehberler veya temel özellikleri içeren doküman olarak tanımlanmıştır; **5. maddesinin 1. fıkrasının (ç) bendinde**, akredite edilmek üzere barınan sağlık kuruluşlarını, TS EN ISO 15189 standardı hariç, ilgili standartlara göre değerlendirilerek ve bu değerlendirilmeler sonucunda kuruluşun barındığı akreditasyon programı kapsamında akredite edilip edilmemesine karar vermenin Enstitünün görevleri arasında olduğu kurala bağlanmıştır.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinden, Türkiye Sağlık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünün, akredite edilmek üzere barınan sağlık kuruluşlarını ilgili standartlara göre değerlendirilerek akredite edilip edilmemesine karar vermek noktasında yetkisinin bulunduğu, bununla birlikte sağlık kuruluşlarının akreditasyonunun TÜSKA tarafından yapılması gerektiği yönünde herhangi bir zorunluluğa yer verilmediği

anla ılmaktadır.

Ayrıca, davaya konu Yönetmelikte de, etkin, verimli ve kaliteli sa lık hizmeti sunulmasını sa lamak üzere, özel hastanelerin hizmet, tıp teknolojisi, tesis ve personel standartlarının belirlenmesine, te kilatlandırılmasına, planlamasına ve bunların açılmalarına, faaliyetlerine, kapatılmalarına ve denetimlerine ili kin detaylı kurallara yer verildi i, bu kapsamda, gerek özel hastanelerin açılmasında gerekse de faaliyetlerinin devamında uyulması gerekli kriterlerin belirlendi i, ancak anılan kriterler içerisinde Türkiye Sa lık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünden (TÜSKA) akreditasyon belgesi alma artının bulunmadı ı görülmektedir.

Davalı idarece, Sa lıkta Dönü üm Programının ana hedeflerinden biri olan nitelikli ve etkili sa lık hizmetleri için kalite ve akreditasyonun sa lanmasına ve hasta ve çalı an güvenli inin teminine yönelik hükümlere i lerlik kazandırmak amacıyla dava konusu düzenlemenin yapıldı ı belirtilmekle birlikte; davacı tarafından Sa lık Bakanlı ının Sa lıkta Kalite Standartları (SKS) akreditasyonunun da mevcut oldu u, dolayısıyla Bakanlı ın zaten halihazırda SKS kapsamında kalite denetimi yaptı ı ve yine Türkiye'deki birçok özel hastanenin ba ka akreditasyon kurulu larından alınmı belgelerinin oldu u yolunda iddialarda bulunuldu u görülmektedir. Bunun yanı sıra, davalı idarenin savunmasında, özel hastanelerin mevcut akreditasyon belgelerinin durumuna ve geçerlili ine ili kin herhangi bir açıklamaya yer verilmedi i gibi nitelikli ve etkili sa lık hizmetinin sunumu için yalnızca Türkiye Sa lık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünden (TÜSKA) akreditasyon belgesi alma artı getirilmesinin sebebi, ba ka akreditasyon kurulu larından alınan belgelerin kabul edilmemesinin gerekçeleri de ortaya konulmamı tır.

Bu haliyle, özel hastanelerin açılması ve faaliyetlerinin devamında aranan kriterler arasında olmayan akreditasyon belgesi alma artının hastane ruhsatlandırıldıktan sonra üç yıl içinde TÜSKA'dan alınması ve bu belgeyi alamayan hastanelerde "Bu hastanenin TÜSKA akreditasyon belgesi yoktur." ibareli tabela asılması zorunlulu u getiren dava konusu düzenlemenin sebep unsurunun somut olarak ortaya konulamadı ı, dolayısıyla davalı idareye tanınan takdir yetkisinin hukukun genel ilkelerine, kamu yararına ve hizmet gereklerine uygun olarak kullanıldı ından söz edilemeyece i sonucuna varılmı tır.

Bu çerçevede, Yönetmeli in yayımlandı ı tarihten önce ruhsatlandırılmı ve faaliyette olan özel hastaneler yönünden anılan belgenin en geç üç yıl içinde TÜSKA'dan alınması zorunlulu u getiren geçici 1. madde hükmünde de aynı gerekçelerle hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Hukuka aykırılı ı bu ekilde ortaya konulan düzenlemelerin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zarara sebebiyet verece i açıktır.

Açıklanan nedenlerle, Yönetmeli in 5. maddesinin 8. fıkrasıyla, geçici 1. maddesi yönünden yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar verilmesi gerekti i sonucuna varılmı tır.

2) 30/01/2025 tarih ve 32798 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Hastaneler

Yönetmeli inin 7. maddesinin 2. fıkrasına yönelik yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeli in "Özel hastane açmaya ve i letmeye yetkili ki iler" ba lıklı 7. maddesinin 2. fıkrasında, "1219 sayılı Kanunun 28 inci maddesinde sayılan suçlar ile cinsel dokunulmazlı a kar ı i lenen suçlardan hüküm giymi gerçek ki iler, kamu görevinden yasaklı gerçek ki iler ile ortaklık yapısında bu ki iler in bulundu u tüzel ki iler adına özel hastane açılmasına izin verilmez. Bu ki iler ruhsatlı özel hastanelerin ruhsatlarını devralamaz, adına özel hastane ruhsatı bulunan tüzel ki iler in ortaklık yapısında yer alamaz." kuralına yer verilmi tir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "**Çalı ma ve sözleşme hürriyeti**" ba lıklı 48. maddesinde, "Herkes, diledi i alanda çalı ma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel te ebbüsler kurmak serbesttir.

Devlet, özel te ebbüslerin milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalı masını sa layacak tedbirleri alır." kuralına yer verilmi ; 13. maddesinde ise, temel hak ve hürriyetlerin, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere ba lı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilece i, bu sınırlamaların, Anayasa'nın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayaca ı kurala ba lanmı tir.

Hukuk devletinde te ebbüs hürriyeti ve çalı ma özgürlü üne sahip olmak asıldır. Temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması ise istisnaîdir. Anayasa'nın 5. maddesinde, temel hak ve özgürlükleri sosyal hukuk devleti ve adalet anlayı ıyla ba da mayacak surette sınırlandıran siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmak devletin görevleri arasında sayılmı tır. stisnaî olarak temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ili kin çerçeveyi de yine Anayasa çizmi tir. Buna göre, temel hak ve özgürlüklerin belirli artlar altında ve ancak kanunla sınırlandırılabilce i açıktır.

dare, Anayasa ve kanunlardan aldı ı yetki ile kural koyma (düzenleme yapma) yetkisine sahiptir. "Kural i lemler" (ya da di er adıyla genel düzenleyici i lemler), üst hukuk kurallarına uygun olarak hukuk düzenine yeni kural getiren ya da mevcut bir kuralı de i tiren veya kaldıran tek yanlı idarî i lemlerdir. Düzenleme yetkisini kullanarak yönetmelik, tebli , genelge gibi genel düzenleyici i lemleri yapan idarenin bir i leminin düzenleyici nitelik ta ıdı nın kabul edilebilmesi için, söz konusu i lemin sürekli, soyut, nesnel, genel durumları belirleyen ve gösteren hükümler içermesi, ba ka bir anlatımla, belirtilen nitelikte kurallar getirmi olması gerekmekte olup, bu genel düzenlemelerin üst hukuk kurallarına aykırı hükümler içermemesi zorunludur.

Bu ba lamda, dava konusu Yönetmelik kuralı ile özel hastane açacak ve i letecek ki ilere ili kin sınırlama getirilmi olup, temel hak ve özgürlüklere sınırlama getiren söz konusu kuralın Anayasa ile çerçevesi çizilen sınırlama ko ullarına uygun olması gerekti i ku kusuzdur.

Dava konusu düzenlemede, madde kapsamındaki suçlardan hüküm giymi gerçek

ki ilerin, kamu görevinden yasaklı gerçek ki ilerin ve ortaklık yapısında bu ki ilerin bulundu u tüzel ki ilerin özel hastane açmalarının olanaklı olmadı ının, yine bu ki ilerin ruhsatlı özel hastanelerin ruhsatlarını devir almalarının ve adına özel hastane ruhsatı bulunan tüzel ki ilerin ortaklık yapısında yer almalarının mümkün olmadı ının kurala ba landı ı görülmekle birlikte;3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu ve 2219 sayılı Hususi Hastaneler Kanunu hükümleri incelendi inde, anılan Kanunlarda gerek özel hastane açmaya yetkili gerçek ve tüzel ki ilere, gerekse de söz konusu tüzel ki ilerin ortaklık yapısına ili kin herhangi bir sınırlamaya yer verilmedi i görülmektedir.

Bu haliyle, davaya konu Yönetmelik kuralı ile özel hastane açacak ve i letecek ki ilere yönelik belirli sınırlamalar getirilmek suretiyle te ebbüs hürriyeti ve çalı ma özgürlü üne müdahalede bulunuldu u, ancak 3359 ve 2219 sayılı Kanunlarda sınırlama getirilmesini öngören açık, belirli ve öngörülebilir bir kural bulunmadı ı anla ılmaktadır.

Bu itibarla, Anayasal koruma altındaki te ebbüs hürriyeti ve çalı ma özgürlü ünün ancak kanunla sınırlanabilmesi mümkün oldu undan, üst hukuk kurallarını a ar nitelikte, kanuni dayanak bulunmaksızın özel hastane açmaya ve i letmeye yetkili ki ilere yönelik sınırlama getirilmesine ili kin dava konusu düzenlemede hukuka uygunluk bulunmamaktadır. Düzenlemenin bu haliyle uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zarara yol açaca ı açıktır.

Belirtilen sebeplerle, söz konusu düzenlemenin yürütmesinin durdurulması gerekti i sonucuna varılmı tır.

3) 30/01/2025 tarih ve 32798 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Hastaneler Yönetmeli inin 12. maddesinin 1. fıkrasına yönelik yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeli in "**Özel hastanelerin ta ınma ve birle me i lemleri**" ba lıklı **12. maddesinin 1. fıkrasında**, "Özel hastaneler planlama ilkeleri do rultusunda Bakanlık izniyle yalnızca bulundu u il içinde ta ınabilir ya da birle ebilir." kuralına yer verilmi tir.

Sa lık insan gücünün planlanması ve bunun denetlenmesi konusunda Sa lık Bakanlı ına verilen yetki çerçevesinde sa lık kurulu larının ve sa lık insan gücünün ülke genelinde dengeli da ılımının sa lanması amacıyla planlama yapılması yasal gerekliliktir.

Bu kapsamda dava konusu Yönetmeli in planlamaya ili kin usul ve esasları düzenleyen 8. maddesinin 1. fıkrasında, Bakanlık tarafından, sa lık hizmetlerinin, demografik yapı ve epidemiyolojik özellikler de göz önünde bulundurulmak suretiyle kaliteli, hakkaniyete uygun ve verimli ekilde sunulması; sa lık kurum ve kurulu larının hizmet kapasiteleri, sa lık insan gücü ile ça da tıbbi bilgi ve teknolojinin ülke düzeyinde dengeli da ılımının sa lanması; koruyucu sa lık ve acil sa lık hizmetleri gibi i birli i halinde hizmet sunumunun gerekli oldu u alanlarda ve sa lık turizminde uygun kapasitenin olu turulması ve kaynak israfı ve atıl kapasiteye yol açılmaması adına, faaliyetine ihtiyaç duyulan sa lık kurum ve kurulu ları ile bunlara ait sa lık insan gücü, tıbbi hizmet birimleri ve nitelikleri ile teknoloji yo unluklu tıbbi cihaz da ılımı alanlarında kamu ve özel sektörü kapsayacak

ekilde planlama yapılacağı kurala bağlanmıştır.

27/03/2002 tarih ve 24708 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan mülga Özel Hastaneler Yönetmeliğinde, özel hastanelerin iller arasında taşınmaları veya birleşmelerine izin verilirken dava konusu kuralda özel hastanelerin ancak buldukları il içinde taşınabilecekleri veya birleşebilecekleri kurala bağlanmıştır, böylece iller arası taşınma veya birleşme yasaklanmıştır. Davalı idarece savunma dilekçesinde, ilin ihtiyacı gözetilerek faaliyette bulunmasına izin verilen özel hastanelerin il dışına taşınmasının planlama ilkeleri gereği uygun olmayacağı değerlendirilmesiyse dava konusu düzenlemenin tesis edildiği belirtilmiştir.

Davalı idare tarafından, sağlık hizmetlerine yönelik deyim ihtiyaçları ve koşullar çerçevesinde il bazında güncel durum ve planlama ilkeleri gözetilmek suretiyle özel hastanelerin buldukları illerden başka illere taşınmalarının veya başka illerdeki özel hastanelerle birleşmelerinin uygun olup olmadığı yolunda bir değerlendirme yapılabilmesi mümkünken, dava konusu düzenleme ile doğrudan bu durumların yasaklandığı görülmektedir. Dolayısıyla, özel hastanelerin il dışına taşınmaları veya birleşmeleri konusunda sağlık hizmetinin sunumu açısından ihtiyaç durumu ortaya çıksa dahi söz konusu taşınma veya birleşme mümkün olmayacaktır.

Hal böyleyken, sağlık hizmetinin etkin, verimli sunumunun sağlanması açısından illerin güncel ihtiyaçları ve deyim koşullar gözetilerek taşınma ve birleşme istemlerinin değerlendirilebilmesi mümkünken, bu ihtiyaçların ve koşulların göz ardı edilmesi sonucunu doğuracak ve sağlık hizmetinin etkin sunumunu güçleştirecek şekilde özel hastanelerin il dışına taşınmaları ve birleşmeleri konusunda yasaklayıcı bir kural getiren düzenlemede kamu yararı ve hizmet gereklerine uygunluk bulunmamaktadır.

Düzenlemenin bu haliyle uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zarara yol açacağı da açıktır.

Belirtilen sebeplerle dava konusu düzenlemenin yürütmesinin durdurulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

4) 30/01/2025 tarih ve 32798 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 8. maddesinin 1. fıkrası, 10. maddesinin 8. fıkrası, 12. maddesinin 4. fıkrası, 15. maddesinin 4. fıkrasının son cümlesi, 16. maddesinin 5. fıkrasındaki "vakıf üniversiteleriyle i birli i protokolü bulunan" ibaresi, 24. maddesinin 7. fıkrasının son cümlesi, 40. maddesinin 3. fıkrası, 43. maddesinin 1. fıkrasının (j) bendi, 44. maddesinin 1. fıkrasının (b) ve (c) bentleri, 45. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi, Geçici 10. maddesi, "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 13., 20., 21. ve 68. satırları, "Ek-2/b Özel Hastane Ruhsata Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 66. satırına yönelik yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Anılan düzenlemeler yönünden, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için öngörülen koşulların bu amaçla gerçekleştirilmesi sonucu ve kanaatine varılmıştır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının yürütmenin durdurulması isteminin **KISMEN KABULÜ** ile, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen ko ullanın birlikte gerçekte ti i anla ıldı ndan, 30/01/2025 tarih ve 32798 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Hastaneler Yönetmeli inin 5. maddesinin 8. fıkrasının, 7. maddesinin 2. fıkrasının, 12. maddesinin 1. fıkrasının ve geçici 1. Maddesinin **oy çoklu uyla YÜRÜTMES N N DURDURULMASINA,**

2. Davacının yürütmenin durdurulması isteminin **KISMEN REDD** ile, 30/01/2025 tarih ve 32798 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Hastaneler Yönetmeli inin 8. maddesinin 1. fıkrası, 10. maddesinin 8. fıkrası, 12. maddesinin 4. fıkrası, 24. maddesinin 7. fıkrasının son cümlesi, 43. maddesinin 1. fıkrasının (j) bendi, 44. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi, 45. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi, geçici 10. maddesi, "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 13., 21. ve 68. satırları, "Ek-2/b Özel Hastane Ruhsata Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 66. satırı yönünden **oy birli iyle**, 15. maddesinin 4. fıkrasının son cümlesi, 16. maddesinin 5. fıkrasındaki "*vakıf üniversiteleriyle i birli i protokolü bulunan*" ibaresi, 40. maddesinin 3. fıkrası, 44. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi, "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim, Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 20. satırı yönünden **oy çoklu uyla YÜRÜTMEN N DURDURULMASI STEM N N REDD NE,**

3. Bu kararın tebli ini izleyen günden itibaren **7 (yedi) gün içinde Danı tay dari Dava Daireleri Kuruluna itiraz yolu açık olmak üzere**, 18/09/2025 tarihinde karar verildi.

Ba kan	Üye	Üye	Üye	Üye
brahim	Hümevra	Yunus Emre	U urhan	Ahmet Cüneyt
TOPUZ	ERGENERCAN	SILAY	KU	YILMAZ
(X)	(XX)	(XXX)		(XX)
				(XXX)

(X)-KARAR ÖYÜ :

1) Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 15. maddesinin 4. fıkrasının son cümlesi yönünden yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeliğin "Asgari personel standardı" başlıklı 15. maddesinin 4. fıkrasında, "Sıralık personelinin işten ayrılışları, en geç on iki gün içinde Müdürlüğe bildirilir ve personel çalıştırma belgesi iptal edilir. İşten ayrılan uzman tabip yerine aynı uzmanlık dalında tabip çalıştırılabilir. Yan dal uzmanlığı bulunanlar **Bakanlıkça planlama amacıyla oluşturulan komisyonlardan uygun görüş alınarak ana dalda çalıştırılabilir.**" kuralına yer verilmiştir.

Anayasa'nın "Çalıştırma ve sözleşme hürriyeti" başlıklı 48. maddesinde, herkesin, dilediği alanda çalıştırma ve sözleşme hürriyetlerine sahip olduğunu; **13. maddesinde de**, temel hakların ancak kanunla sınırlandırılacağı hükmü yer almıştır.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un 8. maddesinde, "Türkiye'de icrayı tababet için bu kanunda gösterilen vasıfları haiz olanlar umumî surette hastalıkları tedavi hakkını haizdirler. Ancak herhangi bir şubede tababette müstemirren mütehassıs olmak ve onunvanı ilan edebilmek için Türkiye Tıp Fakültesinden veya Sıhhiye Vekaletince kabul ve ilan edilecek müessesattan verilmiş ve yahut ecnebi memleketlerin maruf bir hastane veya laboratuvarından verilip Türkiye Tıp Fakültesince tasdik edilmiş bir ihtisas vesikasını haiz olmalıdır." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanun'un 12. maddesinde, "Sanatını icra etmek üzere bir mahalde kayıtlı olan herhangi bir tabibin bizzat dükkan ve mağaza açmak suretiyle her türlü ticaret yapması memnurdur.

(Değişik ikinci fıkra: 21/1/2010-5947/7 md.; Değişik: 2/1/2014-6514/21 md.) Tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar; 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 inci maddesi, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 27 nci maddesi, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesi ile 17/11/1983 tarihli ve 2955 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanununun 32 nci maddesi saklı kalmak kaydıyla, a) a) daki sıralık kurum ve kuruluşlarında mesleklerini icra edebilir:

a) Kamu kurum ve kuruluşları.

b) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalışan özel sıralık kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalışan vakıf üniversiteleri.

c) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan özel sıralık kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan vakıf üniversiteleri, serbest meslek icrası.

(Değişik üçüncü fıkra: 21/1/2010-5947/7 md.) Tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, Sıralık Bakanlıkça yapılan istihdam planlamaları çerçevesinde ve ikinci fıkranın her bir bendi kapsamında olmak kaydıyla en fazla iki sıralık kurum ve kuruluşunda çalıştırılabilir. (Ek cümle: 21/7/2025-7557/2 md.) Tabipler, diş tabipleri ve

tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşme yapıp olmamasına bakılmaksızın özel sağlık kurum ve kuruluşları ile vakıf üniversitelerinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışır. Bu maddenin uygulanması bakımından Sosyal Güvenlik Kurumunca branş bazında sözleşme yapılan özel sağlık kurum ve kuruluşları ile vakıf üniversiteleri yalnızca sözleşme yaptıkları branşlarda (b) bendi kapsamında kabul edilir. Mesleğini serbest olarak icra edenler, hizmet bedeli hasta tarafından karşılanmak ve Sosyal Güvenlik Kurumundan talep edilmemek kaydıyla, (b) bendi kapsamında sayılan sağlık kuruluşlarında da hastalarının tedavisini yapabilir. (Devlet dördüncü cümle: 2/1/2014-6514/21 md.) Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan ve yöneticilik görevi bulunmayan tabipler ile aile hekimleri, kurum ve kuruluşlarındaki çalışma saatleri dışında ve kurumlarının izniyle aylık otuz saati geçmemek üzere il yeri hekimliği yapabilir. Döner sermayeli sağlık kuruluşları ise kurumsal olarak il yeri hekimliği hizmeti verebilir. (Ek cümle: 2/1/2014-6514/21 md.) Tabipler, il yeri hekimliği e itimi alma ve il yeri hekimliği belgesine sahip olmaları aranmaksızın 10'dan az il çeri çalıştırılmaz tehlikeli il yerlerinin il yeri hekimliği görevini yapabilirler. Bu maddenin uygulanmasına ve il yeri hekimliğine ilişkin esaslar Sağlık Bakanlığıınca belirlenir..." hükmü yer almıştır.

Mezkur Kanun hükmü uyarınca, tabip, di tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, anılan maddenin ikinci fıkrasının her bir bendi kapsamında olmak kaydıyla, birden fazla sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışabilme hakkına sahip oldukları tartışmasızdır.

Dava konusu Yönetmelik kuralı, uzmanlık e itimini tamamlayarak uzmanlık belgesi almış bir tabibin, ayrıca yan dal uzmanlığının da bulunması nedeniyle, sahip olduğu ana uzmanlık dalında çalışma hakkını Bakanlıkta oluşturulan komisyonlardan uygun görüş alınması şartına bağlayarak 1219 sayılı Kanun'daki sınırlamaların ötesinde engellemekte, yan dal uzmanlığı bulunan tabipleri özel sağlık kuruluşlarında çalışabilme bakımından yan dal uzmanlığı bulunmayan tabiplere göre dezavantajlı konuma getirmektedir.

Bu durumda, uzmanlık e itimini tamamlayarak uzmanlık belgesi almış bir tabibin, o uzmanlık dalı içerisinde ayrıca yan dalının da bulunması nedeniyle, sahip olduğu uzmanlık dalında çalışma hakkını ortadan kaldıran dava konusu düzenleme, yasayla tanınmış olan, uzmanlık dalında çalışma özgürlüğünü ortadan kaldırması nedeniyle hukuka aykırı bulunmaktadır. Düzenleme bu haliyle uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararlara sebebiyet vereceğinden yürütmesinin durdurulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu Yönetmeliğin 15. maddesinin 4. fıkrasının son cümlesine yönelik yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar verilmesi gerektiği oyuyla bu kısım yönünden aksi yöndeki Daire kararına katılmıyorum.

2) Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 16. maddesinin 5. fıkrasındaki "vakıf üniversiteleriyle il birli il protokolü bulunan" ibaresi yönünden yürütmenin

durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeli in "**Kadrolu tabip çalı tırma**" ba lıklı **16. maddesinin 5. fıkrasında**, "**Vakıf üniversiteleriyle i birli i protokolü bulunan özel hastaneler**, tabip ve di tabibi kadro sayıları için ayrı ayrı hesaplanmak artıyla ve bu kadro sayılarının yüzde yirmisini geçmemek üzere belirlenen sayıda profesör ve doçenti, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yüksekö retim Kanununun 36 ncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamında Devlet üniversitelerince yapılacak de erlendirmede uygun bulunması halinde yapacakları kurumsal sözleşme çerçevesinde mesai dı ında hastanenin bo uzman tabip kadrosunda çalı tırabilir." kuralına yer verilmi tir.

1219 sayılı Tababet ve uabacı San'atlarının Tarzı crasına Dair Kanun'un 12. maddesinin 2. fıkrasında; tabipler, di tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 28. maddesi, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun ek 27. maddesi, **2547 sayılı Yüksekö retim Kanunu'nun 36. maddesi** ile 2955 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanunu'nun 32. maddesi **saklı kalmak kaydıyla**, maddede sayılan sa lık kurum ve kurulu larında mesleklerini icra edebilecekleri düzenlenmi tir.

2547 sayılı Yüksekö retim Kanunu'nun 36. maddesinin 7. fıkrasında da; "Tabip, di tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan ö retim elemanları, kanunlarda belirtilen hâller dı ında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 inci maddesi hükmüne tabidir. **Ancak bunlardan profesör ve doçent kadrosunda olanlar, her bir anabilim dalındaki kadrolu profesör ve doçent sayısının yüzde 50'sini geçmemek, bir yıla kadar kurumsal sözleşme yapılmak ve geliri üniversite döner sermayesi hesabına kaydedilmek artıyla ve ilgilinin muvafakati ile mesai dı ında özel hastaneler veya vakıf üniversitesi hastanelerinde çalı tırılabilir.** Bu ekilde çalı tırılacakların hesabında küsurat dikkate alınmaz ve çalı tırılacak ö retim üyeleri, Sa lık Bakanlığı ve Yüksekö retim Kurulunca belirlenecek yüzde 50'si uygulama, yüzde 50'si de akademik faaliyetlerinden olu acak önceki yılın performans kriterlerine göre belirlenir. Bu fıkra kapsamında çalı tırılan ö retim üyeleri;

a) Aynı anda birden fazla sözleşme ile çalı tırılmaz.

b) Aylık sözleşme ücretleri, mesai dı ı toplam tavan ek ödeme brüt tutarından az olamaz.

c) Altıncı fıkrada sayılan idari görevlerde bulunamaz.

ç) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde ilave ücret alınmak suretiyle hizmet veremez.

d) İlgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışları hâlinde, idari ve disiplin sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla bir yıl, üç yıl içinde tekrerründe be yıl süreyle bu kapsamda çalı tırılmaz." hükmü; 8. fıkrasında ise, "**Özel hastaneler ve vakıf üniversitesi hastaneleri, tabip ve di tabibi kadro sayıları için ayrı ayrı hesaplanmak artıyla ve bu sayıların yüzde 20'sini geçmemek üzere yedinci fıkra kapsamında**

üniversite ile sözleşme yapabilir. Vakıf üniversiteleri ile işbirliği yapan özel hastanelerde yüzde 20 oranının hesabında, üniversite kadrolarındaki tabip ve di tabibi dikkate alınmaz. Bunlardan ilgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışların, bu kapsamdaki ilgili sözleşme sona erdirilir ve bunlar bir yıl süreyle yeni sözleşme yapamaz. Aykırı davranışın üç yıl içinde tekrarründe ise beş yıl süreyle yeni sözleşme yapma yasa ı uygulanır" hükmü yer almaktadır.

Buna göre, 1219 sayılı Kanun'un 12. maddesinde, tabipler, di tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, 2547 sayılı Kanun'un 36. maddesi saklı kalmak kaydıyla, maddede sayılan sağlık kurum ve kuruluşlarında mesleklerini icra edebilecekleri düzenlenmiştir, anılan düzenlemede atıf yapılan 2547 sayılı Kanun'un 36. maddesinin yedinci fıkrası ile, tabip, di tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan ö retim elemanlarından profesör ve doçent kadrosunda olanların, maddede belirlenen kriterler çerçevesinde muvafakatleri ile kurumsal sözleşme yapılarak mesai saatleri dışında özel hastanelerde çalıştırılabilmelerine olanak sağlanmıştır.

Dava konusu Yönetmelik hükmünde ise, üniversitelerin profesör ve doçent kadrosunda bulunan ö retim üyelerinin vakıf üniversiteleriyle işbirliği protokolü bulunan özel hastanelerde, 2547 sayılı Kanun'un 36. maddesinin 7. fıkrası çerçevesinde çalıştırılabilecekleri düzenlenmiştir.

Dava konusu Yönetmelik kuralıyla ö retim elemanlarının çalıştırma esasları da belirlendiği özel Kanun niteliğindeki 2547 sayılı Kanun'da olmayan bir koşul getirilerek, üniversite kadrosunda bulunan ve tabip ve di tabibi olan ö retim üyelerinin çalıştırılabilecekleri özel hastanelerin, vakıf üniversiteleriyle işbirliği protokolü bulunan özel hastanelerle sınırlandırıldığı görülmekte olup, bu durumun ö retim üyelerinin kurumsal sözleşme ile özel hastanelerde çalıştırma hakkını Kanun'daki sınırlamaları aşar nitelikte engellediği sonucuna varılmıştır.

Bu durumda, ö retim üyesi tabiplerin kurumsal sözleşme ile çalıştırma hakkını 2547 sayılı Kanun'daki sınırlamaların ötesinde engelleyen dava konusu hükümde hukuka uyarlık bulunmadığından ve bu haliyle uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararlara sebebiyet vereceğinden dava konusu Yönetmeliğin 16. maddesinin 5. fıkrasındaki "*vakıf üniversiteleriyle işbirliği protokolü bulunan*" ibaresine yönelik yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar verilmesi gerektiği oyuyla bu kısım yönünden aksi yöndeki Daire kararına katılmıyorum.

3) Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 40. maddesinin 3. fıkrası ve 44. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi yönünden yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeliğin "**Hasta hakları**" başlıklı 40 maddesinin 3. fıkrasında, "Kötü muamele gibi hasta hakları ihlalinin yapıldığı tespit edilen özel hastanelerde ihlalin gerçekleştiği ilgili birimin faaliyeti uygun şartlar sağlanana kadar Bakanlık kararı üzerine Valilikçe durdurulur ve ilgililer hakkında ilgili mevzuatı uyarınca idari ve adli işlemler yapılır. İlgili birim; acil servis,

tıbbi laboratuvar, görüntüleme ve yoğun bakım gibi özel hastane faaliyetinde zorunlu birimlerden ise bu birimin, uygun şartlar sağlanana kadar aynı ilde Müdürlükçe belirlenecek bir komisyonun gözetimi altında faaliyet göstermesi sağlanır." kuralına; "**Hastanenin bir kısmında faaliyetin geçici olarak durdurulması**" başlıklı 44. maddesinin 1. fıkasının (c) bendinde, "40. maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen durumların tespiti halinde gerekli idari tedbirler alınıncaya kadar, ilgili birimin faaliyeti durdurulur." kuralına yer verilmiştir.

Dava konusu düzenlemelerde, sağlık tesisinde hasta hakları ihlali yapıldığının tespiti halinde, ihlalin gerçekleştiği ilgili birimin faaliyetinin uygun şartlar sağlanana/idari tedbirler alınıncaya kadar durdurulacağı kurala bağlanmıştır.

Dava konusu kurallar ile sağlık tesisinde hasta hakkı ihlali yapılmaksızın hizmet verilmesinin amaçlandığı görülmektedir.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 3. maddesi, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 355. maddesi gereği Sağlık Bakanlığının, sağlık kuruluşlarının hizmet vereceği standart ve esasları tespit etmeye, sağlık hizmetinin bu çerçevede yürütülmesini sağlamaya ve bunu denetlemeye yetkili olduğu muhakkaktır.

Bununla birlikte, sağlık ve yaşam hakkını doğrudan ilgilendiren bu düzenlemelerin sınırlarının belirli ve öngörülebilir olması, bu düzenlemeye aykırı bir durumda uygulanacak yaptırımın da orantılı bir şekilde belirlenmesi hukuk devleti ilkesinin bir gereğidir.

Dava konusu düzenlemelerle, sınırları belirli ve gözetilen amaç ve ilenilen fiilin ağırlığı ile orantılı yaptırımların öngörülmesi gerekirken bu hususa riayet edilmediği görülmektedir. Bu nedenle, anılan düzenlemede hukuka uyarlık bulunmamakta olup, düzenleme uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararlara sebebiyet vereceğinden yürütmesinin durdurulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu Yönetmeliğin 40. maddesinin 3. fıkrasına ve 44. maddesinin 1. fıkasının (c) bendine yönelik yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar verilmesi gerektiği oyuyla bu kısımlar yönünden aksi yöndeki Daire kararına katılmıyorum.

4) Özel Hastaneler Yönetmeliğinin "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim, Sorgu ve İdari Yaptırım Formu"nun 20. satırı yönünden yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Özel Hastaneler Yönetmeliğinin eki "**Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim Sorgu ve İdari Yaptırım Formu**"nun 20. Satırında, hasta odalarında internet erişiminin sağlanmadığı, televizyon ve buzdolabının bulunmadığının, birinci tespitinde, "Yüz bin Türk lirasından az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin binde biri oranında idari para cezası uygulanır ve otuz gün süre verilir." kuralına; ikinci tespitinde, " İdari para cezası bir kat artırılarak uygulanır ve on beş gün süre verilir." kuralına; üçüncü tespitinde, "Sağlık tesisinin poliklinik faaliyeti üç gün süreyle durdurulur." kuralına yer verilmiştir.

3359 sayılı Kanun ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümleri gereği ve bu hükümler çerçevesinde, davalı idarenin, bütün kamu ve özel sağlık kuruluşlarının tesis,

hizmet, personel, kıstaslarını belirleme, sa lık hizmeti sunumu ile ilgili i ve i lemleri denetleme ve hizmet standartlarına uymayanlara uygulanacak yaptırımları belirleme konusunda yetkisi bulunmakla birlikte; söz konusu yetkinin sa lık hizmetinin niteli i de gözetilerek kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun olarak kullanılması gerekti i açıktır.

Davaya konu Yönetmeli in "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 20. satırında, özel hastanelere hasta odalarında internet eri iminin sa lanması, televizyon ve buzdolabının bulundurulması yolunda standart getirildi i ve bu duruma aykırılık halinde müeyyideler öngörüldü ü görülmekte olup, hasta odaları açısından, getirilen bu standartlar hastaların konfor alanını artıracak olmakla birlikte, bunlar sa lık hizmeti sunumunun ana unsuru olmadı ı gibi kamu sa lı ını do rudan etkileyen unsurlar da de ildir. Bu husus göz önünde bulunduruldu unda, idarenin hasta odaları açısından zorunlu tuttu u bu standartlarda kamu yararı ve hizmet gereklerine uyarlık bulunmadı ı gibi bunlara aykırılık halinde öngörülen müeyyidelerin de ölçülü olmadı ı sonucuna varılmı tır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu düzenlemede hukuka uyarlık bulunmamakta olup, söz konusu düzenlemenin uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararların do aca ıda açıktır.

Bu durumda, Yönetmeli in "Ek-2/a Özel Hastane Hizmete Esas Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 20. satırı yönünden yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar verilmesi gerekti i oyuyla bu kısım yönünden aksi yöndeki Daire kararına katılmıyorum.

Ba kan
brahim
TOPUZ

(XX)-KAR IOY :

30/01/2025 tarih ve 32798 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Hastaneler Yönetmeli inin 7. maddesinin 2. fıkrası yönünden yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeli in "Özel hastane açmaya ve i letmeye yetkili ki iler" ba lıklı 7. maddesinin 2. fıkrasında, "1219 sayılı Kanunun 28 inci maddesinde sayılan suçlar ile cinsel dokunulmazlı a kar ı i lenen suçlardan hüküm giymi gerçek ki iler, kamu görevinden yasaklı gerçek ki iler ile ortaklık yapısında bu ki iler in bulundu u tüzel ki iler adına özel hastane açılmasına izin verilmez. Bu ki iler ruhsatlı özel hastanelerin ruhsatlarını devralamaz, adına özel hastane ruhsatı bulunan tüzel ki iler in ortaklık yapısında yer alamaz." kuralına yer verilmi tir.

3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu ve 1 sayılı Cumhurba kanlı ı Kararnamesi'nin 355. maddesi uyarınca Sa lık Bakanlı ının, bütün kamu ve özel sa lık kurulu larının tesis, hizmet, personel kıstaslarını belirlemeye, kamu ve özel hukuk tüzel ki ileri ile gerçek ki ilere ait sa lık kurum ve kurulu larına izin vermeye yetkili oldu u sabittir.

Buna göre, yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümleri uyarınca davalı idarece özel hastane açmaya ve i letmeye yetkili ki iler in belirlenmesine ili kin düzenleme yapılmasında hukuka aykırılık bulunmadı ı gibi dava konusu düzenleme içeri inde, sa lık hizmetinin niteli i gözetilerek özel hastane açacak, i letecek gerçek ve tüzel ki ilere yönelik olarak sınırlayıcı kriterler getirilmesinde kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırı bir yön de bulunmadı ı sonucuna varılmı tir.

Belirtilen sebeplerle, Özel Hastaneler Yönetmeli inin 7. maddesinin 2. fıkrası yönünden, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için öngörülen ko ulların bu a amada gerçekleşmedi i sonucuna varılmı olup, bu kısım yönünden de yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekti i oyuyla aksi yöndeki Daire kararına katılmıyoruz.

Üye

Hümeyra

ERG NERCAN

Üye

Ahmet Cüneyt

YILMAZ

(XXX)-KAR IOY :

1)30/01/2025 tarih ve 32798 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Hastaneler Yönetmeli inin 5. maddesinin 8. fıkrasıyla, geçici 1. maddesi yönünden yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeli in "Özel hastanelerin temel özellikleri" ba lıklı 5. maddesinin 8. fıkrasında, "Özel hastaneler ruhsatlandırıldıkları tarihten itibaren en geç üç yıl içinde Türkiye Sa lık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünden (TÜSKA) akreditasyon belgesi almak zorundadır. Akreditasyon belgesi alamayan hastanelerde, hastaların görebilece i ekilde 'Bu hastanenin TÜSKA akreditasyon belgesi yoktur' ibareli Ek-14'te belirlenen standartlara uygun bilgilendirme tabelası asılmak zorundadır. Bakanlıkça bu hastaneler her yıl ocak ayında Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilir." kuralına; "Akreditasyon belgesi" ba lıklı geçici 1. maddesinde ise, "Bu Yönetmeli in yayımlandı ı tarihten önce ruhsatlandırılmı ve faaliyette olan özel hastaneler en geç üç yıl içinde TÜSKA'dan akreditasyon belgesi almak zorundadır." kuralına yer verilmi tir.

Davalı Sa lık Bakanlı ının, 3359 sayılı Kanun ve 1 sayılı Cumhurba kanlı ı Kararnamesi hükümleri uyarınca çıkaraca ı yönetmeliklerle, sa lık hizmeti sunucularını sınıflandırma, hizmet standartlarını ve sunulacak hizmetin içeri ini belirleme, de i en ko ullara göre bunları de i tirme konusunda görevli ve yetkili oldu u tartı masızdır.

Ayrıca, 4 sayılı Cumhurba kanlı ı Kararnamesi ile Türkiye Sa lık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünün Yapılanması ve Faaliyetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik hükümleri gere i sa lık hizmetlerinde kalite ve akreditasyon kurallarını belirlemek ve uygulanmasını sa lamak konusunda Sa lık Bakanlı ının görevli ve yetkili oldu u anla ılmaktadır. Anılan düzenlemeler çerçevesinde, kalite ve akreditasyon kurallarının belirlenmesinde Bakanlı a bilimsel katkı sa lamak, ulusal ve uluslararası düzeyde sa lık kurulu larını akredite etmek görevleri bulunan Türkiye Sa lık Enstitüleri Ba kanlı ının kuruldu u, söz konusu Ba kanlı ın bünyesinde yer alan enstitülerden birinin de Türkiye Sa lık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsü oldu u görülmektedir.

Dava konusu düzenlemelerin, belli fiziki standartla ve personel kapasitesi ile sa lık hizmeti sunumu gerçekle tiren özel hastanelerde, sa lık hizmeti sunumunun daha kaliteli ve nitelikli bir ekilde sunulmasını sa lamak, hizmet standartlarını yükseltmek amacıyla yapıldı ı anla ılmaktadır.

Buna göre, üst hukuk normlarının verdi i yetkiye istinaden etkin, verimli ve kaliteli sa lık hizmeti sunulmasını sa lamak üzere, kamu yararı ve hizmet gerekleri güdülerek tesis edildi i anla ılan düzenlemelerde bu yönüyle hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Ayrıca, 5. maddenin 8. fıkrasında, akreditasyon belgesi olmayan özel hastanelerde, hastaların görebilece i ekilde "Bu hastanenin TÜSKA akreditasyon belgesi yoktur" ibareli bilgilendirme tabelasının asılması zorunlulu u getirilmesinde de, hizmet standardını yükselmek amacıyla belirlenmi olan ulusal standartları sa layarak akreditasyon belgesi alan özel hastaneler ile bu belgeyi alamayan özel hastanelerin hasta nezdinde bilinebilirli i

sa lanarak hastanın sa lık kurulu unu seçme ve seçti i sa lık kurulu unda verilen sa lık hizmetinden faydalanma hakkının etkin bir ekilde kullanılmasına imkan sa landı ı göz önünde alındı ında, düzenlemede bu yönüyle de hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Belirtilen sebeplerle, söz konusu düzenlemeler yönünden, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için öngörülen ko ulların bu a amada gerçekleştirilmesi sonucuna varılmı olup, bu kısım yönünden de yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekti i oyuyla aksi yöndeki Daire kararına katılmıyoruz.

2) 30/01/2025 tarih ve 32798 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Özel Hastaneler Yönetmeli inin 12. maddesinin 1. fıkrası yönünden yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeli in "**Özel hastanelerin ta ınma ve birle me i lemleri**" ba lıklı **12. maddesinin 1. fıkrasında**, "Özel hastaneler planlama ilkeleri do rultusunda Bakanlık izniyle yalnızca bulundu u il içinde ta ınabilir ya da birle ebilir." kuralına yer verilmi tir.

Sa lık kurulu larının ve sa lık insan gücünün ülke genelinde dengeli da ılımının sa lanması amacıyla davalı idarece planlama yapılması yasal gerekliliktir. Planlama ile sa lık hizmetlerinin kaliteli, hakkaniyete uygun ve verimli ekilde sunulması, sa lık kurum ve kurulu larının hizmet kapasiteleri, sa lık insan gücü ile ça da tıbbi bilgi ve teknolojinin ülke düzeyinde dengeli da ılımının sa lanması, kaynak israfı ve atıl kapasiteye yol açılmaması amaçları do rultusunda, faaliyetine ihtiyaç duyulan sa lık kurum ve kurulu ları ile bunlara ait sa lık insan gücü, tıbbi hizmet birimleri ve nitelikleri ile teknoloji yo unluklu tıbbi cihaz da ılımı alanlarında kamu ve özel sektörü kapsayacak ekilde sa lık hizmetlerinin dengeli sunulabilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, Bakanlık tarafından, sa lık hizmetinin kesintisiz bir ekilde yürütülmesinin temini için ilin ihtiyaçları gözetilerek, il bazında yapılan planlamaya uyumun sa lanması ve il dı ına ta ınma ve birle melerle planlamanın i levsiz hale gelmesinin engellenmesi amacıyla özel hastanelerin sadece buldukları il içinde ta ınabileceklerine ve birle ebileceklerine yönelik getirilen kuralda kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırılık bulunmamaktadır.

Belirtilen sebeplerle, Özel Hastaneler Yönetmeli inin 12. maddesinin 1. fıkrası yönünden, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için öngörülen ko ulların bu a amada gerçekleştirilmesi sonucuna varılmı olup, bu kısım yönünden de yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekti i oyuyla aksi yöndeki Daire kararına katılmıyoruz.

Üye
Yunus Emre
SILAY

Üye
Ahmet Cüneyt
YILMAZ

